

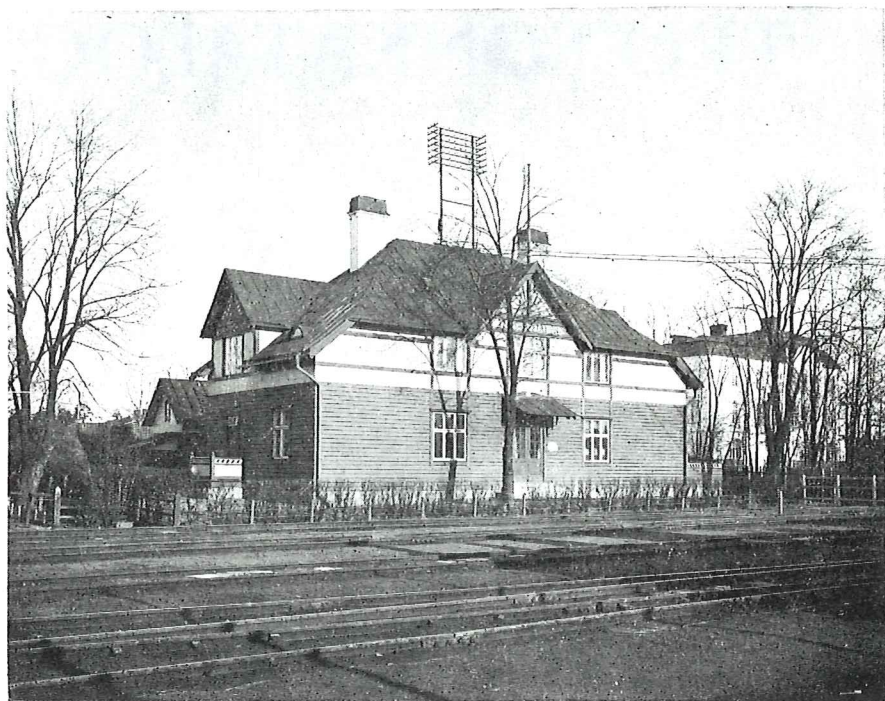
Katrineholms första TELEFONKATALOG

Tryckt och utgiven 1913
av Katrineholms Tidning

Omtryckt 1983 av
Katrineholms Hembygdsförening
med kommentarer av
Hilding Hjelmberg

Katalogen är en gåva till Katrineholms Hembygdsförenings arkiv av kamrer Carl-Emil Anderson, Katrineholm, och ingår i föreningens skriftserie som nr 22.

Den 16 december 1981 hade föreningen glädjen mottaga en donation på 100.000 kronor av givare, som tillsvidare önskade vara okända. Medlen har överförts till en fond, som tillsvidare benämnes "16 decemberfonden". Avkastningen av fonden har för första gången använts att bekosta tryckningen av föreliggande skrift. Det är en glädje för föreningen att med denna utgåva få tillfälle tacka de generösa donatorerna.

Telefon- och telegrafstationen vid Telegrafgränd. Uppförd 1902—1903. Använd till 1952. Riven 1964. Bilden från 1920-talet. Tillhör Katrineholms kommunarkiv, gåva av Lars-Olof Ljung.

Inledning.

1875 brukar räknas som telefonens födelseår. Amerikanaren A. G. Bell konstruerade den första apparaten för överföring av tal på elektrisk väg via tråd. Senare förbättrades apparaturen, bl. a. 1878 av Thomas Edison och på 1880-talet av svensken L. M. Ericsson.

Till Sverige kom telefonen 1877, då s. k. telefonlag byggde telefonlinjer och inrättade telefonstationer. Dessa linjer kunde användas endast av dem som hade telefonapparater tillkopplade linjerna. Offentliga telefonapparater (i kiosker) tillkom först år 1880 och då i Stockholm.

Herrgårdslinjerna.

De första telefonlinjerna i Sörmland tillkom i början av 1880-talet. 1881 anlades en linje från järnvägsstationen i Katrineholm till Wermbohls trämassefabrik med sidolinjer till Claestorp, Beckershov, Sjöholm, Krämbol, Forsa och Barksäter. Initiativtagare till dessa linjer torde ha varit innehavarna av de nämnda godsens, kanske främst greve Sten Lewenhaupt på Claestorp, som tillsammans med greve Mauritz Lewenhaupt på Beckershof och kapten Fredrik von Post på Stora Djulö 1873 hade startat Wermbohls bruk.

1882 anlades en linje mellan Katrineholm och Äsköping och utvidgades året därpå med linjer från en växel i Äsköping till godsens Gimmersta, Julita, Äs och Fogelstad. 1883 byggdes en linje Katrineholm—Ericsson och 1885 en linje till Carlsro vid Forssjö, där provinsialläkaren bodde.

Samtliga dessa linjer var kopplade till ett växelbord, placerat i järnvägsstationen i Katrineholm. Då det är föga sannolikt att man ville ha icke-järnvägspersonal arbetande inom stationen torde växeln ha skötts av den personal som betjänade järnvägstelegrafen. Dennes chef

var en kunnig och driftig man, telegrafingenjören Gustaf Hellström. Det är troligt att han verksamt har medverkat vid tillkomsten av dessa första telefonlinjer i katrineholmstrakten. Han var nämligen kommunalt intresserad och insåg säkerligen den betydelse för bygdens utveckling som det nya kommunikationsmediet telefonen skulle utgöra. Herrarna på Wermbohls bruk kanske därför får dela äran av att vara katrineholms-traktens telefonpionjärer med telegrafingenjör Hellström.

Katrineholm får telefon.

De här förut nämnda telefonlinjerna som gick till godsens och herrgårdarna kunde icke användas av katrineholmarna. Till Katrineholm kom telefonen först ett tiotal år senare eller 1890. På initiativ av grosshandlaren August Kullberg byggdes här ett antal telefonlinjer, som emellertid icke kopplades till växelbordet i stationshuset utan till en särskild telefonstation. Den var inrymd i ett två- och en halv våningshus som låg på platsen för det senare uppförda Kullbergska huset. Byggnaden hade uppförts av den kände katrineholmsbyggmästaren Lars Petter Larsson, som byggde de flesta husen i Katrineholm omkring sekelskiftet och som hade sin särskilda stil, de s. k. "Lars Pettershusen". I bottenvåningen fanns lokaler dels för Södermanlands Enskilda Bank, dels ock för Andersson & Philman Mode- och kortvaruaffär. Innehavare av denna senare var Ida Charlotta Andersson och Edit Pihlman. I andra våningen inreddes lokaler för Katrineholms Telefonstation.

Föreståndare för telefonstationen, till vilken troligen de tidigare "lantlinjerna" överflyttades, var till en början Louise Cedergren. Hon avflyttade från orten 1892 och fick som efterträdare fröken Hilda Malm (1892—1894).

På stationen tjänstgjorde också en telefonist, Helga Carolina Lundahl, senare gift Ström. En dotter till henne, fru Iris Carlsson, berättar att modern uppgivit att hon "förmedlade" det första telefonsamtalet i Katrineholm. Det skedde den 30 december 1890 och det gick till förutnämnde Gustaf Hellström i hans villa vid Bondegatan 4.

Övriga telefonabonnenter i Katrineholm var 1890 Kullberg & Co, Carl Fredriksons Såg & Snickerifabrik, handlanden Vilhelm Danielsson (med butik i hörnet Storgatan—Bievägen), mejeristen Erik A. Andersson, Katrineholms Hotell (Järnvägshotellet), auktionisten och spannmålshandlaren G. Melén, fabrikören Gustaf Robert Grönkvist (innehavare av Grönkvists Mekaniska Verkstad), Södermanlands Enskilda Bank samt Viktor Valberg och P. Eriksson (som tyvärr icke kunna identifieras).

Verksamheten förstatligas.

Hur utbyggnaden av detta telefontät finansierades och vem som stod för skötseln av ledningarna under de första åren är okänt. Sannolikt hade man bildat något slag av bolag för ändamålet. Redan efter tre år eller 1893 övertogs emellertid verksamheten av Telegrafverket, som då kallades Kungl. Telegrafverket. Påföljande år blev stationen också telegrafstation "Statstelegrafstation".

Ny föreståndare.

I samband med förstatligandet fick stationen en ny föreståndare. Hilda Malm efterträddes av Davida Johansson. Hon kom att kvarstå i sin tjänst till 1912 då stationen fick sin förste manlige chef med titeln telegrafkommissarie. Han hette Johan E. Ellqvist. Davida Johansson hade en syster, Hulda, som var telefonist. Gamla katrineholmarna minns de båda systrarna som glada vänliga människor. De var välsedda gäster i det Kullbergska huset.

1902 rev Lars Petter Larsson det hus där telefon- och telegrafstationen var inrymd för att lämna rum för det Kullbergska huset, som uppfördes 1902—1904. Stationen flyttades in i ett av Telegrafverket byggt hus. Detta låg vid vad som därefter kallades Telegrafgränd (Hj. III s 215). Byggnaden var uppförd i en och en halv våning. I bottenvåningen fanns ett stort rum där växelborden var placerade. En trappa upp fanns bostad för föreståndaren och en telefonreparatör.

En kraftig utveckling.

Allteftersom samhället utvecklades expanderade också verksamheten på telegraf- och telefonstationen. 1911 fanns på stationerna följande personal: 1 föreståndare, 6 telefonister, 1 telegrafist, 1 reparatör och 1 telegrampojke. Vid tiden för stadsblivandet 1917 hade antalet telefonister ökat till 16, telegrafisterna var 2, reparatörerna hade också fördubblats och telegrampojken hade blivit 2 telegrambud, dessa sistnämnda var oftast unga flickor som sedan avancerade till telefonister. Chef för verksamheten var telegrafkommissarien.

Ny telefonstation.

Verksamheten fortsatte att öka och den gamla stationen blev med tiden otillräcklig. 1952 kunde verksamheten överflyttas till ett nybyggt telegrafhus vid Tegnervägen—Vasavägen. Det hade ritats av länsarkitekt Arvid Stille i Nyköping. I samband med överflyttningen automatiserades stationen.

Denna nya station var dimensionerad för 4.000 abonnenter. Antalet fortsatte emellertid att öka vilket nödvändiggjorde en utvidgning av stationen. En sådan kom också till stånd 1972 genom en tillbyggnad utefter Vasavägen. Den hade ritats av arkitekt Claes G. Laurent i Stockholm. Två år senare var antalet abonnenter uppe i cirka 15.500.

Anvisningar vid telefonering, avgifter m. m.

I rikstelefonkatalogen för 1913 (se i det följande) fanns anvisningar som gällde för apparatinnehavare och telefonerande.

Man skilde mellan lokala samtal och interurbana samtal. Vid de förra skulle man intill 1919 använda namnanrop, därefter måste man uppgiva nummer, vid de senare måste man börja med stationsnamnet. När man svarade i telefon borde man icke säga "hallå" utan namn eller nummer. Interurbana samtal fick ej vara längre än två perioder (var-dera om 3 minuter) för den händelse annat samtal väntade.

Interurbana samtal var av tre slag: vanliga samtal, ilsamtal och seriesamtal. Med sistnämnda samtal avsågs sådana som utväxlades på bestämda tider mellan samma apparater.

Interurbana samtal var belagda med avgifter beroende på avståndet mellan apparaterna. För ilsamtal och seriesamtal utgick dubbel taxa.

För katrineholmarnas del kostade samtal om 3 minuter: till Nyköping och Linköping 15 öre, till Eskilstuna, Strängnäs, Oxelösund och Stockholm 30 öre, till Malmö och Göteborg 50 öre.

Man kunde också intelefonera telegram. Då tillkom emellertid, förutom telegramavgiften, en avgift av 5 öre per telegram till föreståndaren. Det fanns även lokala telegram. Avgiften för dessa var hälften mot andra telegram, dock lägst 25 öre.

Telefonkatalogen.

1913, då denna katalog utkom, fanns ingen lokalkatalog för Katrineholm. Abonnenterna återfanns i en av telegrafverkets sex rikstelefonkataloger, närmare bestämt i nummer II. Den omfattade abonnenterna i Småland, Öland, Östergötland och Södermanland utom Södertörn. Något särskilt upplägg för Katrineholm fanns ej, utan alla abonnenterna i det stora området var upptagna i namnordning och efter titel. (Uppställning efter förnamn kom först under tiden 1972—1975.)

Katrineholmskatalogen utgavs av Katrineholms Tidning och trycktes på Eskilstuna-Postens tryckeri i Eskilstuna. Enligt annons i Katrineholms Tidning den 18 augusti trycktes katalogen i 2.500 exemplar och utdelades gratis till tidningens fasta prenumeranter. Den försålades också

till ett pris av 25 öre. Om det utgavs liknande kataloger under de närmast följande åren har ej gått att utröna.

Vi vet emellertid att telegrafkommissarien Ivar Hj. Wijkström, som tillträdde sin tjänst 1923 och avgick med pension 1944, utgav en lokaltelefonkatalog. I stadsbiblioteket finns en katalog från 1930. Wijkström efterträddes 1946 av telegrafkommissarie Oscar Ruben Sundbom, som tycks ha fortsatt utgivandet under några år. Därefter övertog Katrineholms Köpmannaförening utgivningen efter överenskommelse med Sundbom. Redaktör för katalogen var under flera år kassören Eric Larson. Numera utges katalogen av Förlags AB Lokalkatalog i samarbete med Katrineholms- och Vingåkers köpmannaföreningar.

Katrineholm 1913.

Katrineholm var municipalsamhälle sedan 1883, vilket innebar att medlemmarna i samhället fick själva besluta i frågor som gällde gator och ledningar för vatten och avlopp ävensom i byggnadsfrågor, hälsovårdsfrågor och frågor rörande ordning på gator och allmänna platser.

Samtidigt tillhörde katrineholmarna Stora Malms kommun med skyldighet att till denna betala vanlig kommunalskatt men också med rösträtt i kommunalstämman.

I kyrkligt hänseende tillhörde katrineholmarna Stora Malms församling.

Den kommunala förvaltningen inom municipalsamhället handhades av municipalstämma, municipalfullmäktige, municipalstyrelse samt hälsovårdsnämnd, byggnadsnämnd och en vattenledningsstyrelse. Det högsta beslutande organet var fullmäktige. Municipalstyrelsen var förberedande och verkställande organ, motsvarande senare drätselkammaren, nu kommunstyrelsen. Municipalstämman handlade huvudsakligen frågor om val till fullmäktige.

* *

Ordförande i municipalstämman och municipalfullmäktige: grosshandlare August Kullberg.

Ordförande i municipalstyrelsen: ingenjör Roland Wengström.

Ledamöter i municipalstyrelsen: direktör G. R. Grönkvist, överbarmästare O. Strutz, förrådsman A. J. Bärg, kassör Nils Hedberg, kakelugnsmakare Wiktor Johansson och direktör Aug. Feldt.

Ordförande i hälsovårdsnämnden: doktor H. Willén.
Ordförande i byggnadsnämnden: överbanmästare O. Strutz.
Brandchef: järnhandlare Ludvig Lundin.
Municipalsamhällets kassör: ingenjör G. Hellström.

* *

Kyrkoherde: hovpredikant Fritz A. Beskow (1899—1932).
Komminister: Otto Emil Söderman (1911—1945).
Överlärare: Algot Wilhelm Hallqvist (1893—1919).
Stationsinspektör: Jean Rudolf Zandén (1909—1916).
Postmästare: G. H. N. Westman (1911—1917).
Häradshövding: Erik Hagströmer (1902—1929).
Apotekare: Carl Erik Hallberg (1912—1926).
Läkare: provinsialläkare H. Willén, järnvägläkare Henning Allvin
och praktiserande läkare Karl Börjeson.
Fältskär: Hilma Svensson.
Barnmorska: Matilda Olsson.
Sjukhus: Lasarettet i Flen. Epidemisjukhuset på Gersnäsområdet.

* *

Ordförande i Katrineholms Immanuelsförsamling: direktör G. R. Grönkvist (1893—1923).

Pastor i församlingen: Alfr. Liljenberg (1905—1913).

Ordförande och pastor i Katrineholms Baptistförsamling: Adolf Palm-
borg (1893—1917).

* *

Industrier och större företag:

Carl Fredriksons Träförädlingsaktiebolag (Katrineholms Snickeri-
fabrik). Ägare: ingenjörerna Roland Wengström och Olof Kullberg-
Mayer.

Grönkvists Mek. Verkstad. Ägare: direktör G. R. Grönkvist.

Kullberg & Co. Ägare: grosshandlare August Kullberg (död 1913).

* *

Municipalsamhällets budget omfattade 60.869 kr.

Utdebiteringen var 2:50 kr per skattekrona.

Folkmängden var 5.139 personer.

Undertecknads Kött-, Fläsk- & Charkuteriaffär

rekommenderas för uppköp af **matvaror**.

Order pr telefon emottages tacksamt och utlofvas

samvetsgrann behandling.

Uppköper **Slaktdjur** för platsförbrukning
och export efter högsta gällande priser.

Rikst. 23.

Vördsamt TH. PERSSON.

KATRINEHOLM.

Katrineholm.

- 13 b Abbottnäs, B. Grill.
- 49 Ackzell, N. J., ritbyrå.
- 75 Andersson, Linus.
- 102 Andersson, C. V., byggmästare.
- 5 Andersson, Hanna, fröken.
- 14 Andersson, fröken, hotell Linnéa.
- 9 Andersson, E. A., Katrineholms mejeri.
- 8 Andersson, Fr. Alfr., spannmålshandl.
- 52 Andersson, Augusta, sömmerska.
- 246 Andersson, Vilh., snickare.
- 184 Andersson, Alfr., åkare.
- 232 Alvin, G., prakt. läkare.
- 223 Almgren, R., bruksägare.
- 197 Atelier Haglind, Birger Haglind.
- 39 Benning, B., distriktsveterinär.
- 13 a Bie, Anell, K., handl.
- 164 Blom, Ebba, fru.
- 203 Blom, P. A., gruffogde.
- 205 Boman, Gundborg, telefonist.
- 29 Bonde, Carl C:son, friherre, Ericberg.
- 167 Bredelius, Maria, fru.
- 143 Broström, Karl J.
- 119 Bröderna Holmberg, typografiskt tryckeri, pap-
persaffär.
- 61 Börjeson, C., med. d:r.
- 219 Carlsson, C. J., Snickerifabrik och Möbelaffär.
- 91 Carlsson, Hilma, barnmorska.
- 48 Casino, restaurant.
- 171 Cederin, Hugo, fotograf.
- 163 Christiansson, Berta, prostinna.
- 183 Dahlborg, Hilma, pappershandel.
- 211 Dahlqvist, C. H., rönnätsförman.
- 88 Dahlström, Ernst, auditör.

VID BEHÖF AF JÄRNVÄROR
 ALLA SORTERS
 BESÖK HJALMAR PLANTINS
 - JÄRNAFFÄR - TEL. 109
 KATRINEHOLM

AXEL PETTERSSONS SKRÄDDERI & KLÄDESHANDEL

*Herr- & Damtyger, Sybehörs-
artiklar, Ekiperingsartiklar
∴ för Herrar och Damer ∴*

Order emottagas pr telefon.

Riks. 93.

Axel Holms

Ur- & Optiska affär

Riks 156. KATRINEHOLM

rekommenderas.

C. J. ÅHLIN

KAKELUGNSMAKARE
KATRINEHOLM

Lager af Kakelugnar i moderna mönster.
Uppsättningar och reparationer verkställas.
Prisuppgift lämnas på begäran.

TEL. 15.

Sörmlandsbor hänvisas till
Hilma Dahlborgs ständigt
välsorterade Bok- & Pappers-
handel, Katrineholm, där
Skriftemateriel, Kontorsbök-
ker m. m. köpas till
platsens billigaste priser.

Telefon 183.

Katrineholm.

- 215 Danielsson, Axel.
- 18 Danielsson, Wilh., Sandbäcken.
- 19 Danielsson, A., Katrineholms ångbryggeri.
- 2 a Djulö säteri, Maria von Post.
- 38 Ekbergs, A. W., åkeri & bilstation.
- 99 Ekelund, fru, tjänstebyrå.
- 100 Ekström, G., kommissionär.
- 79 Ekström, G., möbelhandl. Ankn. bostaden.
- 92 Ellqvist, J. E., telegrafkommissarie. Bostad.
- 35 " " " Tjänsterum.
- 29 Ericsbergs slott, C. C:son Bonde.
- 117 Erikson, Aug., byggmästare.
- 125 Eriksson, A. M., fru, guldsmedsaffär.
- 129 Eriksson, Gunnar, Katrineholms handelsträdgård.
- 180 Eriksson, J. F., linjemästare.
- 132 Erikson, A. L., målare.
- 50 Feldt, Aug., manufakturhandel. Ankn. bostaden.
- 128 Folket.
- 124 Forselles, Ernst af, (elektrisk installationsbyrå).
- 114 Forsström, H., Nya hotellet.
- 115 Franke, Axel, bageriaffär.
- 22 Fredrikssons Träförädlings-Aktiebolag.
- 233 —
- 181 Frisell, L. G., byggmästare.
- 135 Frisell, G. W., handlande.
- 31 Färdigs Eftr., Aktieb., sko- & läderaffär.
- 202 Fröklängningsanstalten.
- 150 Gabrielsson, Anna, fru, Café Automaten.
- 208 Godsexpeditionen.
- 1 Govenius, H., baningenjör.
- 58 Granhult, G. Hellström, ingenjör.
- 89 Grönkvist, Konrad, dir., Margrethill. Ankn. bostaden.
- 45 Grönkvist, G. R., fabrikör, Gröna Kullen. Ankn. kontoret.

C.A. Tingvall o Katrineholm

rekommenderar sitt stora och välsorterade
lager af

HATTAR, MÖSSOR & PÅLSVAROR
till billigaste priser.

S. E. Paulssons FÄRG-, TAPET- OCH KEMIKALIEAFFÄR

KATRINEHOLM
PAPP - TAPETER - FÄRGER - OLJOR - FERNISSOR - KEMIKALIER
TEKNISKA PREPARATER - BENSIN - SYROR M. M. Telefon 43.

ALLA som sätta värde på en väl och snyggt inbunden bok, bör direkt vända sig till **ATTIL MALMBERG, KATRINEHOLM.** OBS! Min adress, firmanamn o. tel. 206.

Tafflor inramas.

Damfrisering! CHAMPONERING OCH KAMNING :

Alla sorters **Hårarbeten** utföres till billigaste pris, (hår uppköpes). Brudar klädas, krona slöja och diadem uthyres.

Fru Hanna Kumlien,

Riks 187. **KATRINEHOLM.**
Villa Bellevue, Storgatan, inv. vattentornet.

Katrineholm.

- 20 Grönkvists Mek. Verkstads Aktiebolag.
Växelstation.
Ritkontoret, Fabr. G. R. Grönkvist.
Dir. Konrad Grönkvist.
- 158 Grönkvists Chuckfabrik.
- 207 Grönkvists Mek. verkst. A. & B., Ing. Hj. Larsson.
Bostad.
- 147 Gustafsson, Carl, urmakare.
- 98 Gustafsson, C. J., garnbytesaffär.
- 111 Gustafsson, Linéa, telefonist.
- 185 Hagström, E., pastor.
- 197 Haglind, B., fotograf.
- 42 Hall, M., kronofogde.
- 216 Hahr & Olssons modeffär.
- 174 Hallberg, C. E., apotekare.
- 54 Hallkvist, A. W., öfverlärare.
- 127 Hedfors, Albert, skrädderiaffär.
- 97 Hellberg, Hildur, garn- & trikåhandel.
- 70 Holstein, B. K., kopparslagare.
- 156 Holm, Axel, ur- och optisk affär.
- 28 Håkansson, A., ingenjör, Vermbol. Ankn.
- 176 Hök, Fritz, häradsskrifvare.
- 21 Jansson & C:o, handlande.
- 145 Janssons cigarraffär.
- 235 Jaensson, Henry, agent.
- 172 Johansson, Conrad, slaktare.
- 152 Johansson, V., åkare.
- 85 Johansson, Davida.
- 161 Johansson, Viktor, kakelugnsmakare.
- 118 Juberg, G. S.
- 155 Jungnell, A., öfverlärare.
- 179 Jörgensen och Wettergren, byggmästare.
- 112 Karlsson, J. W., smidesverkstad.
- 173 Karlsson, K. E., ombud för Sveriges prakt. lifvör-
säkr.-förening.
- 108 Karlsson, G. A., plåtslagaremästare.

KAN NUMERA
undvara Katrineholms
Tidning, som är västra
Sörmlands snabbaste och pålitligaste lokalorgan.
- Uppmana Edra grannar att prenumerera! -

INGEN

INNAN NI KÖPER ::
BÖR NI ICKE URAKTLÅTA
ATT GÖRA ETT BESÖK I
AUKTIONSGODSAFFÄREN
KÖPMANGAT. 81 - KATRINEHOLM

::

Katrineholms Fröklängningsanstalt

Uppköper Tall- och Grankott. ♦ Försäljer Tall- och Granfrö.

Ägenter antagas!

Rikstelefon 202.

NYA BRYGGERI AKTIEBOLAGET I ESKILSTUNA

rekommanderar sina tillverkningar af PILSENER, LAGERÖL, ISKÄLLAR- och PILSENERDRICKA, kolsyradt VATTEN och LÅSKEDRYCKER

PORTER föres af D. Carnegie & C:o originaltappning. Rikstelefon 131.

A.-B. FÄRDIGSEFTR. KATRINEHOLM REKOMMENDERAS SKO-, LÄDER- & SYMASKINER RIKS 31.	FÄRSK FISK. Hummer, Östron, Vildt, Salta o. rökta Fiskvaror, OST & SPECERIER, C. G. LARSSON & C:o, Katrineholm. Rikstelefon 105 & 225.	Katrineholm.	
		214	Karlström, A., åkare.
		36	Katrineholms Apotek.
		104	” Arbetares Konsumtionsförening.
		182	” ” Filial, Vermbol.
		219	” Begravningsbyrå.
		22 & 233	Katrineholms elektricitetsverk.
		69	Katrineholms Epidemiska sjukhus.
		101	” Expressbyrå, G. Olsson.
		186	” Goodtemplares Byggnadsförening, Katrineholms teater.
		177	” Gård, O. Kullberg-Mayer.
		113	” Hem- o. finbageri, Hulda Persson.
		53	” Järnvägshotell, L. Linden.
		7	” Stationsinspektorsexp.
		116	” Manufakturaffär.
		9	” Mejeri.
		226	” Municipalsamhälles kommunalrum.
		30	” Poliskontor.
		96	” Postkontor.
		154	” Praktiska skola.
		220	” Rullförlingsområde N:r 42, (Almqvist, C. G., kapten.)
		162	” Slakteri- och charkuteriförening.
		122	” Stenhuggeri.
		82	” Telegrafstation.
		134	Katrineholms Tidning, Red. Hjalmar E. Nelson. (Ankn. till bost.)
		67	” Varmbadhus.
		78	Kihlgren, Aug., prokurist.
		151	Kihlgren, Carl, köpman.
		46	Klint, Eric, arkitekt.
		106	Kristianson, O. E., velociped- och mekanisk verk- stad, rörläggare. Ankn. bostaden.
		47	Krämbol, Cl. C:son Lewenhaupt.
		83	Kullberg, K., apotekare.
		175	Kullberg & C:o.

OSKAR PERMAN,

KATRINEHOLM
tillhandahåller

1:MA SPECERIVAROR

samt allt hvad till en förstklassig diverseaffär
hör. Jäst i parti.

Katrineholms Juridiska Byrå

ombesörjer

Rättegångar, Inkasseringar och
Fastighetsförsäljningar.

Riks 88.

Auditör N. Dahlström.

HJ. PERSSON, VINGÅKER

Största sortering af:

Specierier .: Garn .: Väfnader .: Skodon m. m.

Prima kvalitéer.

Lägsta priser.

FILIALER:
HACKSTA NYBYLUND
BERGA BYHLE

Katrineholm.

- 4 Kullberg & C:o.
57 Kullbergska huset.
187 Kumlien, Rob., stationsskrifvare.
138 Lager, Hj., handlande.
80 Larsson, L. P., byggmästare.
105 & 225 Larsson, C. G. & C:o, fisk- och diversehandel.
192 Larsson, C. J., hatt- och mössaffär.
64 Larsson, E., vattenledningsaffär, velociped- & mek. verkstad.
6 Lewenhaupt, A., greffe, kammarherre, Sjöholm.
71 Lindeberg, Kristina, fru, handl.
121 Lindeberg, Christina, matvaruaffär.
133 Linden, Leonard, direktör, bostad.
26 " " " Dufveholm.
193 Liljenberg, Älfr., predikant.
229 Lindström, John, agentur.
222 Lundberg, Emil, handelsträdgård.
41 Lundberg, Claes, kvarnägare, Katrineholm.
3 " " " Djulö.
12 Lundin, Ludvig, järnhandlare. Bostad ankn.
60 Löfåsen, St. Malms sockens vårdanstalt.
206 Malmberg, Attil., bokbindare.
217 Malmström, C. F., snickare.
227 Manderströmska villan.
84 Maskininspektörens exp.
123 Maunsbach, Arv., kamrer.
178 Mayer, Fritz, biografägare.
221 Melén, Karin, tandläkare.
16 Mellersta Sveriges Varuförsäkringsbolag, dir. A. Weckman.
165 Mård, Arv., cigarraffär.
134 Nelson, Hjalmar, E., redaktör.
199 Nilsson, Martin, handl.
26 Nordholm, H., distriktsveterinär.
153 Nylin, G. L., målaremästare.

S. J. SCHÄNK, Katrineholm

Specierier, Konserver, Glas, Porslin,
Borstar och repvaror m. m.

Triangelns kaffe.

Rikstelefon 95.

Rikstelefon 95.

Katrineholms Stenbuggeri

levererar Grafvårdar et Marmorarbeten
till billigaste priser.

Rikstel. 122

Illustrerad prisförant på begäran.

A.-Bol. L. & P. WIDENGRENS Minutaffär, Vingåker.

REKOMMENDERAS.

Manskläder af vår stora välkända tillverkning.

Beställningar af Manskläder emottages.

Gosskostymer och Kavajer för alla åldrar.

I öfrigt stor sortering i allt som till en väl sorterad MANUFAKTUR- och KLÄDESHANDEL hörer,

Eric Ericssons Klädeshandel,

— VINGÅKER. —

Kostymtyger, Klädningstyger,
Manskläder, Damkappor,

Herr- och Damskrädderi.

Beställ Era Trycksaker

på

A.-B. Eskilstuna-Postens Tryckeri

så får Ni dem fint och förstklassigt utförda

Firma Habr & Ohlsons Eftr.

KATRINEHOLM

Rekommenderar sitt rikhaltiga lager af *Hattar och monteringsartiklar*, till platsens billigaste priser. *Sorgfattar ständigt på lager. Brudföjor till utfyrning.*

Vingåkers Gästgiveri, Åkeri och Bilstation

REKOMMENDERAS

TELEFON 53.

Katrineholm.

- 144 Odd Fellow, logen Karl Knutsson Bonde.
- 63 Ohlsson, M., ackuschörska.
- 196 Olsson, P., agentur för Thermænius tröskverk, motorer och lokomobiler.
- 209 Ohlson, Dagmar, telefonist.
- 136 Oppunda Tingshus.
- 68 Oppunda härads sparbank.
- 213 Pastorsexpeditionen.
- 103 Palmborg, Adolf, pastor.
- 43 Paulsson, S. E., färger, kemikalier och tapeter. Ankn. bostaden.
- 32 Perman, Firma, diversehandl. Filial ankn. Bostad ankn.
- 107 Persson, Gustaf, handlande.
- 23 Persson, Th., slaktare. Bostad ankn.
- 59 Pettersson, Hjalmar, bokhandl. Bostad ankn.
- 93 Pettersson, Axel, skrädderi och klädesaffär.
- 122 Pettersson, K., fabrikör. Bostad ankn.
- 109 Plantin, A. G., byggmästare.
- 141 Ringborg, L. E.
- 37 Ringborg, B., trävaruhandl.
- 66 Sandbäckens Mek. Verkstad. Ankn. till verkmäst.
- 131 Sandström, Carl J., kvarnägare, Stora Djulö.
- 198 Severin, A., köpman.
- 11 Schmid Wilhelm, bankdirektör, Villa Solhem.
- 95 Schänk, S. J., handl.
- 65 Sjöstedt, Per, tandläkare.
- 51 Sjöström & Ericsson, modehandel.
- 62 Sultan, Anders, konditor.
- 159 Svedlund, L. O., ingenjör.
- 228 Svenska varuimporten.
- 146 Svensson, Hilma, fru, fältskär.
- 234 Svensson, A., plåtslagare.
- 218 Stenberg, Joh., rektor.
- 204 Strutz, Ebba, telefonist.

Firma O. LINDEROTH'S

*Bok-, Pappers-, & Musikhandel
Tryckeri & Bokbinderi*

VINGÅKER

REKOMMENDERAS

NYA ÅKERIET

TEL. 66. VINGÅKER. TEL. 66.

Utför all slags skjuts- och verkförning till humana priser. (Bilstation).

E. HULTMAN.

MIL BROLIN, JOHANNESLUND rekommenderar sina Garn-, Specer- och Diverseaffärer vid Johanneslund och Hvittorp. Försäljer Mjöl och Gryn i parti. Uppköper Spannmål, Krut och Dynamit försäljes i affären vid Johanneslund.

Agentur för Svenska Lifförsäkringsanstalten ODEN.
Rikstelef. 8. Rikstelef. 8.

ANDLÅKARE KARIN MELÉN, träffas i Vingåker (målare Lindstedts förutv. våning) hvarje helgfri måndag och lördag kl. 9—2. I *Katrineholm*: mottagningar alla söcken-dagar 10—2 utom måndagar och lördagar samt sön- och helgdagar kl. 10—11.

Rikstelef. 221.

Rikstelef. 221.

Katrineholm.

- 17 Södermanl. Ensk. Bank.
224 ” ” ” Direktören.
77 Söderman, E., komminister.
126 Södermanlands Läns Tidning. Platsredaktion.
94 Södermanlands Nyheter. Platsredaktion.
188 Tingvall, C. A., hatt-, möss- och pälsvaruaffär.
168 Trygg, Lifförsäkr. K. V. Fredriksson, inspekt.
166 Törnbom, Anna, hatt-, möss- och pälsvaruaffär.
195 Wahlström, Ebba, damskrädderi.
142 Valentin, Bernh., målaremästare.
189 Venäll, E. E., handl.
157 Wengström, R., ingenjör, bostad.
28 Vermbohl, Fabriks-Aktiebol., 9—2, 4—7.
56 Vestman, Arvid, åkare.
169 Willén, H. A., provinsialläkare.
139 Winberg, C. J., skomakeriaffär.
44 Wirén, Sven, bageri och konditori.
191 Wettergren, A., garn- och trikåaffär.
87 Wettergren, K., landtbr., Nästorp.
86 Åsman, G., telefonreparatör.
15 Åhlin, C. J., kakelugnsmakare.
55 Åkerblom, P., slaktare.
194 Ångström, Gustaf.
137 Östling, A. M., skomakeriaffär.
212 Öhman, Ida, fru, café.

ANNA WIDENS Triå- & Garnbytesaffär, Vingåker.

Mottager för *Sabströmska Fabriks A-Bof* alla slags färg- och beredningssamt Ull- och Stuckylle för tillverkning af tyger, filtar och schalar m. m. I lager stor sortering af Strumpor, Triåunderkläder i ylle och bomull, Garner, Svenska och Engelska samt Yllevaror till billiga priser. Ull- och Stuckylle tages i utbyte mot varor samt köpas till högsta priser.

E. I. WIDLUND Sadelmakare, - VINGÅKER -

Utför allt hvad till yrket hörer. Selar på lager. Beställningar emottages.

Billiga priser. Valgjordt arbete.

Strängsjö Ångsåg

försäljer sågadt och hyfladt

VIRKE.

Försäljning af Benmjöl och Sängklädesflock.

Erik Axelssons Slakteriaffär

- VINGÅKER -

REKOMMENDERAS

Uppköper slakthästar.

Riks 42.

E. A. Ehrlins Velociped & Mek. Verkstad

V I N G Å K E R

rekommenderar sig till utförande af **Velocipedreparationer, Rörledningsarbeten** samt alla slags **Mek. arbeten**. Välsorteradt lager af Velocipeddelar och Gummi. Allt till billigaste pris.

G. GUSTAFSSON
SKOMAKERI, SKO-
& LÄDERAFFÄR
VINGÅKER
Rikstelefon 64.

Carl Högblooms Raksalong
VINGÅKER
--REKOMMENDERAS--

Vingåker.

- 56 b Berga, Albert Eriksson.
- 69 Berger, Elice, modeaffär.
- 17 Bergstrand, Gabriel, veterinär. Träffas före kl. 10 f. m.
- 65 Bergström & Gustafsson, slaktare.
- 7 Bilsbro, J. Tornberg, brukspatron.
- 24 b Bilsbro Garfveri, J. A. Gustafsson.
- 28 Brene, K. Hultgren.
- 2 Bröderna Köhler, kontor.
- 18 Josef "Köhlers bostad, ankn.
- 41 Filialen 2 sign.
Lagret och Gustaf Köhlers bostad.
- 8 Byström, Th., med. d.r.
- 68 Christofferson, Viktor, lagerchef.
- 21 De la Gardie, Elisabet, fröken, villa Hapsal, ankn.
- 51 De la Gardie, J. C., Kjesäter.
- 63 Eriksson, L., bageriaffär.
- 74 Eriksson, M., plåtslagare.
- 14 Eriksson, P., handlande.
- 45 Eriksson, E., manufakturhandel och skrädderiaffär.
- 64 Gustafsson, G., skohandel.
- 67 Gäringstorps gård.
- 58 Haga, S. P. Simonsson.
- 1 Hansta, O. Samuelsson.
- 66 Hultman, Elof, åkare.
- 5 a Höganlid, A. G. Larsson.
- 5 b Höganlid, C. A. Sahlquist, kronolänsman.
- 16 Kalmberg, V., provinsialläkare.
- 53 Karlsson, Fredrik, gästgifvare.
- 24 a Karlsson, Emil, handlande, Bilsbro.
- 43 Karlsson, Gustaf, agent.
- 21 Kjesäters gård.
- 30 Krook, G., bokhandl.
- 27 Kåsta, M. Palmér.
- 32 a Köhler, Adolf, Lunda.

GUST. LAGERKRANS VINGÅKER.

UR-

& GULDSMEDSAFFÄR

VÄLSORTERADT LAGER.

BILLIGA PRISER.

Glasögon & Pincenez.

De bästa s. k. 2 kr. ringarna ständigt på lager.

(nedanför apoteket) försäljer i parti och minut
KORTA VAROR, TEKNISKA ARTIKLAR, GLAS, PORSLIN, LEKSAKER m. m., m. m.
 Bästa varor. Billigaste priser. Största sortering.
Basar-arrangörer erhålla högsta rabatt. RIKS 222

RIKS 228.

C. J. CARLSSONS Snickeri, Möbelfä^{ss}er och Katrineholms Begravningsbyrå.

Ständigt lager af finare och enklare MÖBLER. Ritningar och kostnadsförslag å möbler i olika stilar lämnas på begäran. - - Rikhaltig sortering af färdigkladda LIKKISTOR och BEGRAFNINGSARTIKLAR.

Telefon 219

OBS.! Gamla möbler renoveras till moderata priser.

- 56 a Larsson, Erik, landtbr., Spånga.
20 Larsson, L. J., spannmålsaffär.
25 " " " " "
39 Linderoth, Ö., Bok- och pappershandel, accidens-
tryckeri.
29 Lindstedt, Olof, målare.
73 Lindberg, V. H., landtbr., Åsen.
62 Lindqvist, E., byggmäst., Nora.
57 Mohlin, G., nämndeman, Vik.
6 Nordstedt, C., Spånga. Ankn.
Stafhälla. Ankn.
60 Nylander, H. S., handlande.
54 Ohlsson, Adolf, kassör.
44 Olsson, Brita, slakteriaffär.
34 Olsson, Lars, hemmansäg., Vrettsta.
3 Palmstierna, Magnus, friherre, Skenäs.
33 Pehrson, H., handlande.
Filial, Hacksta. Ankn.
22 Pettersson, O., järnhandelsfirma, ombud för Ving-
åkerspressen. Bostad ankn.
59 Pettersson, Edv., reparatör.
37 Säfstaholm, L. Svinhufvud.
52 " " " " "
 godsförvaltning. Förvalt. E. Ahlbom.
 Ankn. till trädgården.
13 Södermanlands Enskilda Bank.
11 Westeman, L., apotekare.
72 Widén, F. E., åkare.
9 Widengren, aktiebol., L. och P.
55 Widengren, Per, grosshandlare.
48 Vingåkers Andelsmejeriförening.
46 " " " " "
53 " " " " "
23 " " " " "
15 " " " " "
47 " " " " "
75 " " " " "
 Ångsäg.

God mat. - Trefliga rum.

Ny regim.

rekommenderas vid Bröllop o. Begrafningar

Humana priser. Tel. 23.

VINDMOTORER
EDV. PETERSSONS MEK. VERKSTAD = VINGÅKER Tel. 59.
med själfsmörjande
lager försäljas och
uppsätts ~ ~ ~

Vingåker.

- 31 Åberg & C:o, trävarubolag, järn- och trävaruaffär.
76 Örebro Bryggeri A.-B., nederlag.

Johanneslund.

- 3 Almgren, R., bruksägare.
4 Arnold, Otto von, godsägare, Beckershof.
5 Barksäter, A. Sundberg.
8 Brolin, C., handl., Johannislund.
2 Claestorp, C. Lewenhaupt.
6 Fostorp, G. Hjorth.
3 Forssa järnbruk.
7 Indebetou, G., Mörhulta. (Sommarbostad.)

Äs.

- 2 Bonde, Carl C:son, frih. öfverste kammarjunkare,
Gimmersta.
4 Bäckström, Arthur, löjtn., Julita.
18 Cederlöf, handl. (Sommarbostad.)
17 Dahlgren, K., folkskollärare.
9 Fogelsta, Elisab. Tamm, fröken.
6 Forsby, H. Santesson.
16 Gimmersta, W. B. Westersson.
8 Kruuse, H., med. d:r, Julita.
13 Larsson, P. A., handlande, Solberga.
5 Maud, handl.
3 Nygård.
7 Post, S. A. von, possessionat, Äs gård.
12 Rosen, Clarence von, greve, Väsby.
14 Wahman, E., manufaktur-, speceri- och diverse-
affär.
11 Äs apotek.

Vadsborg.

- 7 Bergqvist, Emil, handl., Vadsborg.
5 Egertz, E., Vad.
1 Ericsson, Eric, landtbrukare, Vad.

KATRINEHOLMS TIDNING

ÄR ABSOLUT BÄSTA ANNONSORGAN

===== I VÄSTRA SÖRMLAND. =====

Jansson & C:os Bosättningsaffär, Katrineholm

Rekommenderas.

Tillhandahåller till lägsta pris Bensen, Fotogén o. alla sorters Smörjoljor

Riks 21.

Äs.

P. A. LARSSON, Solberga, Gimgöl

Riks 13.

Wälsorterad Däbberse- & Manufakturaffär

Garner, Glas, Porstn & Hushållsartiklar

Järn- & Redskapsaffär. Foder- & Gödningssåmen m. m.

- 3 Gäringe, Alg. Carlsson.
- 2 Laurin, Sven A., godsägare, Stenstorp.
- 6 Vadstorp, Salin, M., professor.

Högsjö.

- 7 Aken, M. von, fröken, Sjögetorp.
- 13 Bistorp, ryttmäst. F. von Mecklenburg.
- 4 Högsjö gård, A. von Mecklenburg 12—1, 5—7 e. m.
2 sign.
- 3 Högsjö järnvägsstation.
- 5 Löfberg, P., handlande.
- 8 Sandberg, A. W., handl.
- 12 Schullström, änkefru, bost.
- 6 Schullström & Sjöströms Fabriks-Aktiebolag, kon-
toret.
- 11 Disp. Emil Schullström.
- 2 Disp. Emil Schullströms bostad.
- 9 Dir. Herman Schullström.
- 1 Fabriken.
- 10 Kamrer Carl Axelson. Bost.

Regna.

- 4 Andersson, Anna E., fru, Asketorp.
- 10 Blomberg, Alfred, handlande.
- 2 Igelfors, I. Westblad. Ankn.
- 2 Igelfors Bruks Aktiebolag.
- 3 Igelfors Handelsaktiebolag, Björkö.
- 5 Jonsson, Rudolf, sågverksäg., Bocka.
- 9 Lagergren, C. A., kyrkoherde.
- 6 Larsson, Amanda, fru, Regnaholm.

Strängsjö.

- 9 Andersson, Ludvig, handlande.
- 4 Carlson, Seth, handlande.
- 2 Endebol, Claestorps torfströfabrik.

Katrineholms Tidning

Prenumerationspris: för helt år kr. 4: 50, 3 kvarts
år 3: 50, halffår 2: 40, kvartal 1: 25, en mån. 55 öre.

ARTIKLAR, KÅSERIER, NOVELLER

∴ Intressant Följetongsafdelning ∴

Läs

! Sörmlandsposten !Länets enda och stora dagliga
nyhetsorgan.

Läs

Karlshamns Kryddsiff*prisbelönt med Guldmedalj i Köpenhamn 1912
från Josef Rång, Karlshamn*

Rikstelefon 51 ☎ 58 Telegr.-adr.: Fiskräng

SIGFRID ALM ♦ VALLA

*Speceri- & Diverseaffär*Glas, Porslän, Siff, Salt, Oljor, Färger, Kaffe, Socker, Mjöl,
Gryn, Sirup, Konserver, Charkuterivaror, Elektrisk Armatur
☎ Glödlampor.

MARTIN JOHANSSONS

UR- & OPTISKA AFFÄR .. VALLA

Rekommenderas för utförande af ett välgjordt arbete.

MODERATA PRISER!

Strångsjö.

- 5 Kjällström, Aug., stationsmästare.
- 3 Lewenhaupt, Cl., greffe, Starrhult.
- 6 Lindroth, Adolf.
- 2 Lindström, J., Endebol.
- 8 Malmkvist, C. A., Strångsjö gästgifvaregård.
- 5 Strångsjö järnvägsstation.
- 10 Tisnare kanal-aktiebolag.

Tisenhult.

- 8 Brenäs Bruks Aktiebol., disp. F. Kalén. Fabrikskontoret. Ankn.
- 9 Brenäs gård, Olof Olsson.
- 5 b Brännatorp, Per Ersson.
- 10 b Carlsson, C. A., hemmansägare, Sila gård.
- 4 Eriksson, C., handl., Nora.
- 10 a Gustafsson, C. J., Kalbo.
- 2 a Johanneslund, Carl Johansson.
- 2 b Johansson, Ernst A., landtbr., Tisenö.
- 1 Larsson, Gustaf, Tisenhult.
- 5 a Olsson, Arvid, arrendator, Sila Norrgård.
- 6 a Olsson, G., handlande, Kalbo.
- 6 b Olsson, Carl J., hemmansägare, Kalbo.
- 3 Persson, L. G., folkskollärare, Torp.

Hagaryd.

- 3 Björnhult, Eric J. W. Andersson.
- 1 Hagaryd, Axel Jacobson.
- 4 Johansson, Vikt., handlande.

Baggetorp.

- 3 Björkman, M., bageri.
- 2 Ekström, Anton, slaktare.
- 4 Eriksson, E. A., landtbr., Baggetorp.
- 1 Eriksson, Hj., handl.

S Ö R M L A N D S P O S T E Nsom utkommer hvarje helgfri morgon i Eskilstuna och redan samma
förmiddag är spridd öfver hela Sörmland samt Västmanland är**LÄNETS ENDA DAGLIGA TIDNING.**

VALLA SPIS- & KNÄCKEBRÖDSFABRIK

INNEH. VALLA BAGERI & HANDELSAKTIEBOLAG

REKOMMENDERAR SINA TILLVERKNINGAR AF OLIKLA SORTERS SPIS- & KNÄCKEBRÖD, KAFFEBRÖD, SKÖRPOR, LIMPOR, SMÅBRÖD M. M., M. M. ÅTERFÖRSÄLJARE ANTAGAS OCH LÄMNA VI HÖGSTA MÖJLIGA RABATT

BEGÄR OFFERT. — — — — — RIKST. VALLA 20

Baggetorp.

- 7 Håkantorps, (Hvita bandet).
- 5 Karlsson, C. J., grundläggare.
- 6 Odell, Jacob, landtbr., Sjöögöle.
- 8 Olsson, Per, handl.

Valla.

- 17 A. B. Valla tröskverk.
- 12 Alm, Sigfrid, handlande.
- 28 Andersson, Hilda, modeaffär.
- 25 Andersson, Anna, speceri- & diversehandel.
- 9 Andersson, Aug., sågverksägare.
- 35 Andersson, G., åkare.
- 26 Broström, Carl, landtbrukare, Knutsta.
- 7 Ekeby, G. Pettersson, spannmålshandl.
- 16 Eriksson, R., slaktare.
- 21 Granberg, Alfred V., kronolänsman.
- 8 Gustafsson, Aug., gästgifvare.
- 33 Johansson, C. J., handl.
- 6 Johansson, G. A., handl.
- 32 Klaeson & Johansson.
- 29 Larsson, L. J., målaremästare.
- 15 Lundin, Ludv., järnhandl.
- 18 Ohlsson, Carl, handlande.
- 11 Sjöblom, E., slaktare.
- 13 Tegelbruksaktieb. Valla—Katrineholm.
- 20 Valla Bageri- & Handels-Akt.-Bol.
- 8 „ Gästgifvaregård.
- 31 „ Handelsförening.
- 3 „ Järnvägsstation.
- 24 „ Mejeriförening.
- 4 Åkerhielm, I., friherrinna, Ökna.
- 23 — Kontoret.

SÖRMLANDSPOSTEN

är abonnent på Svenska Telegrambyråns *hela* nyhetsföräd och meddelar *först* alla nyheter från provinsen. Är pigg, vaken och lättläst. Äger den vidsträcktaste spridningen bland den *köpstarkaste* publiken och är därför också *bästa annonsorganet*.

CARL OHLSSON : Valla

försäljer till lägsta priser
*bästa Lin- & et Ullgarn, oför,
färg, papp, specier m. m.*
ALLT TILL LÄGSTA MÖJLIGA PRISER.

VINDMOTORER med själfsmörjande lager försäljas och uppsättas

EDV. PETTERSSONS MEK. VERKSTAD, VINGÅKER
TELEFON 59 TELEFON 59.

VINDMOTORER

med själfsmörjande lager
försäljas och uppsättas — —

EDV. PETERSSONS MEK. VERKSTAD = VINGÅKER Tel. 59.

Lerbo.

- 10 Carleson, Helena, fröken, Ö. Vegred.
- 2 Dagöholm, Emil Johansson.
- 6 Falkenberg, Henric, friherre, Sund.
- 5 Groen, Agnes, fru, Hässlö.
- 4 Gustafsvik, Lewenhaupt, Sophie, grefvinna.
- 9 Langlet, Abr., professor, Spetebyholm. (Sommarb.)
- 7 Ohlson, J. A., Heby, nämndeman.
- 3 Österberg, Knut, handl., Vegredsberg.

Kantorps.

- 7 Andersson & C:o, A. P., kvarnägare, Juresta ångsåg, kvarn & hyfleri.
- 4 Andersson, R., häradsdomare, Hvalsta.
- 1 Blomberg, Karl G., handlande.
- 22 Eriksson, Alfr., handlande.
- 12 Erikson, Albert, Skolunda gård.
- 10 Flens centralmejeri.
- 9 Kantorps Gruf-Aktiebol., Rocklunda.
- 13 „ Grufva, gruffogden, Oscarsgrufvan.
- 16 „ Konsumtionsförening.
- 20 „ Järnvägsstation.
- 21 Olsson, L. E., arrendator, Rocklunda.
- 14 Persson, E., landtbrukare, L:a Ramsta.
- 6 Sköldinge Fattiggård, Årsta.
- 17 „ Pastorsexpedition.
- 11 Åsa folkhögskola.

Flodafors.

- 10 Andersson, Karl, landtbrukare, Öknaby.
- 7 Berglund, C. O., byggmästare, Fjugesta.
- 9 Eriksson, Erik, landtbrukare, Båresta.
- 4 Fors, J. Johansson.
- 3 Granhammar, C. A. Hallström.
- 8 Hallbäck, K., fjärdingsman, Ramsta.
- 2 Lundell, Carl, handlande.
- 5 Malmberg, Verner, Vegersberg.

Finaste Trycksaker i Sörmland

Sörmlands-Hofsta.

- 8 Broby, Corps delogis, C. Nisser.
11 Broby—Gotthardsbergs Gårdskontor. Förv. R.
Fagerlund.
6 Carlberg, C. G., Valla gård.
2 Carlsson, J. O., handl., Tegnefors.
13 a Dalbylund, C. Lundvall, handl.
3 Enderlein, G. F., disp., Åkerö.
4 c Eriksson, Axel, mejerist, Vildkärrstugan.
9 Hermelin, Ernst, frih., Marieberg.
5 Hofsta gård.
13 b Holmgren, K. J., Hönebäck.
15 Jacobsson, A. J., handl., Vilhelmsberg.
4 b Ljungvall, Carl, Skarendal.
4 a Munkedal, C. Th. Österlund, handl.
12 Mörtbol, Otto Nilsson.
17 Mörner, Ulla, grefvinna, Hofsta.
16 Platen, Otto von, Gotthardsberg.
7 Smedsbo, Edv. Österberg.
10 Åkfors kraftstation.

Österåker.

- 9 Andersson, P., handl., Tappelund.
1 Andersson, And., nämndeman, Krokäng.
3 Broby, Aktieb. Hallsbergs mejeri.
8 Eriksson, J., fiskhandl., Askö.
2 Gustafsson, Joel, godsägare, Hulla gård.
6 Larsson, Betty, handl., Nysäter.
4 Nybylund, Hj. Persson, handl.
5 Olsson, P., slaktare, Ättersta.
7 Åberg, Edv., kyrkoherde.

Främsta nyhetstidningen i Katrineholm, St. Malm, Vingåker, Österåker, Sköldinge, Floda, Lerbo, Julita, Skevdevi o. Björkvik samt hela västra Sörmland i öfrigt.

Katrineholms Tidning

FÅR NI UTFÖRDA PÅ

A.-B. Eskilstuna-Postens Tryckeri.

∴ Sörmlandspostens Accidensafdelning ∴

(A.-B. Eskilstuna-Postens Tryckeri)

ESKILSTUNA

utför Trycksaker för Handel och Industri.

Kakelugnar

KÖPAS BÄST OCH
BILLIGAST VID

**Nordströms
Kakelfabrik**

ESKILSTUNA

Katalog på begäran. Tel. 249

Byle.

- 5 Ericsson, Systrarna, handl., Marsjö.
- 2 Eklöf, Jenny, fru, Byle pensionat.
- 8 Gustafsson, Carl, hemmansägare, Ruda.
- 10 Gustafsson, And., nämndeman, Sjögetorp.
- 6 Holmers, G., virkeshandl., Marsjö.
- 12 Johnson, Olof, hemmansäg., Byle.
- 1 Karlsson, Joh., hemmansägare.
- 11 Löfberg, J. A., Byle pensionat.
- 4 Nyberg, Ad., hemmansägare.
- 11 Pensionat Wöreshof, J. A. Löfberg.
- 9 Persborg, P. Widengren.
- 3 Persson, Hj., handlande. (Filial.)
- 7 Åsberg, Lina, fru, pensionat, Karbjörke.

Forssjö.

- 6 a Andersson, Karl, arrendator, Myrkär.
- 2 Beskow, Fritz A., hofpredikant, St. Malm.
- 6 b Bengtsson, N., landtbr., Finnängen.
- 7 Dahlbeck, T., Stensjö gästgifvaregård.
- 1 Forssjö bruk. Ankn. Ericsbergs gårdskontor.
- 8 b Fäglö, O. J. Kihlstrand.
- 5 Jonsson, O., arrendator, Remröd.
- 8 a Larsson, C. G., arrendator, Stenta.
- 3 Nilsson, Martin, handlande, Stensjö.

Gropptorp.

- 1 Brolin, Emil, handl., filial.
- 6 Hvittorp, C. A. Pettersson.
- 5 Hökär, Emil Pettersson.
- 2 Julin, A., landtbr., Äng.
- 7 Olsson, Olov, landtbr., Svartå.
- 8 a Olsson, Ernst, hemmansägare.
- 8 b Persson, Aug., stenarbetare.
- 3 Theorin, G. A., handlande.
- 4 Ving, A. F., stenarbetare.

FOLKESTA CEMENTINDUSTRI AKTIEBOLAG

RIKS 794	ESKILSTUNA	RIKS 194
Tillverkar alla slags arbeten i	Uppför	
MOSAİK OCH CEMENT	LADUGÅRDS- OCH STALLBYGGNADER	
Specialité: TRAPPOR och GOLFPLATTOR	af därför särskild konstrueradt cementegel.	
FÖRSÄLJARE ANTAGAS Å HVARJE PLATS.		

Kommentarer.

Förkortningar.

Hj I, II och III s utgör hänvisning till Hilding Hjelmbergs tre böcker I, II och III om Katrineholm, del och sida.

Del I: Ursprunget. Från stig till järnväg. Den första generationen. Tryckort Katrineholm. Första upplagan 1967, andra 1976. Hänvisningarna göres till andra upplagan. Användes första upplagan kan i vissa fall en viss förskjutning ske i numret på sidan.

Del II. Från sekelskifte till stadsblivande. Katrineholm 1973.

Del III. Mellan två världskrig. Katrineholm 1979.

Reservation.

I vissa fall är uppgifterna om en abonnent knapphändiga eller saknas helt. Då beror detta på att det icke gått att få fram ytterligare fakta. Reservation göres också för att uppgifter i kommentarerna kan vara felaktiga. Ibland har författaren varit tvungen godtaga muntliga uppgifter, som icke alltid kunnat kontrolleras.

Tidsuppgifter.

Om dessa står fristående och icke inom parentes anger de födelse- och dödsår för vederbörande. Uppgifter, som står inom parentes, anger de år abonnenten varit i tjänst eller verksamheten bedrivits.

Personnamn.

För fastställande av riktiga personnamn har använts debiteringslängden för municipalskatt 1913 i stadsarkivet.

Gatunamn och gatunummer.

I kommentarerna har beträffande gatunamn och gatunummer använts de nu (1983) gällande. Flera gator hade 1913 andra namn än de nu har. Se Hjelmberg, H.: "Om gator och allmänna platser i Katrineholm" i Katrineholms Hembygdsförenings årsskrift 1964.

Kommentarernas omfattning.

Av olika skäl har kommentarerna icke kunnat utsträckas att omfatta även Vingåkersstationen och övriga stationer.

Medverkande.

Vid tillkomsten av dessa kommentarer har medverkat: som uppgiftslämnare, granskare och manuskriptutskrivare Valborg Ekbom-Frick, som uppgiftslämnare och granskare Inga Eggerud och som manuskriptutskrivare Rigmor Dahlberg.

Vidare har följande personer välvilligt lämnat uppgifter: Iréne Abramson, Ester Andersson, Henry Andersson, Iris Carlsson, Sivi Carlsson, Karl-Axel Ekberg, Sonja Ekbom, Wanja Ekbom, Irma Eek, Lars Ekrelius, Filip Ericson, Eivor Fagerlind, Anna-Britta Ferm, Eric Frisell, Karl Frisell, Rut Gillén, Horst Grote, Agnes Gustafsson, Olof Gustafsson, Rora Hagström, Ebba Hallberg, Åke Hallberg, Lars-Olof Hedfors, Inger Hjelm, Ragnar Holmberg, Göran Holmdahl, Karl Hult, Håkan Jangert, Alice Johansson, Ingrid Karlsson, Gunhild Kihlén, Nils Klint, Eric Larsson, Ingrid Larsson, Karin Larsson, Herman Levin, Gustaf-Adolf Lilja, Anna Lundberg-Grady, Per Marner, K.-A. Malmnäs, Rut Malmås, Rut Maunsbach, Barbro Mellström, Bertil Palmér, Margit Petersson, Herbert Roos, Bertha Rundqvist, Carl Rundqvist, Margit Rådstam, Märta Sjögren, Nils Steberg, Ruben Sundbom, Anna Svenningsson, Lilly Svensson, Märta Wettergren, Elis Zetterberg, Margit Zetterberg-Olsson, Millis Wetter och Stina Åsman.

Till dessa medverkande framföres ett varmt tack.

Hilding Hjelmberg.

En gammal katrineholmare berättar om sitt första möte med telefonen:

”Jag bodde på Bondegatan. I närheten, i pastor Palmborgs hus, hade Hjalmar Lager speceributik. En dag kom hans springpojke till mig och sa: 'Jag skulle hälsa från patron att Farbror ska komma till affären. Farbror har telefon.'"

Jag minns att jag svarade: 'Telefon. Hur ska jag då göra? Jag har aldrig talat i telefon.'"

(Abbonenterna står icke alltid i katalogen i bokstavsordning. Katalogens placering har bibehållits i kommentarerna.)

13b Abbottnäs, B. Grill. (Rätt stavning: Abbotnäs.)

Ryttmästare Bernhard Grill hade som 4-åring ärvt Abbottnäs efter sin mormor Lovisa Ihre, f. Celsing, på Fjellskäfte. G. avled i slutet av 1920-talet. Änkan sålde 1935 gården till Ragnar Tideström. Telefonen 13 a innehades av K. Anell, se Bic, Anell etc.

49 Ackzell, N(ils) J(ohan), ritbyrå.

1860—1926. Arkitekt, teknisk ledare för Carl Fredriksons Träförädlings AB. Ritade ett flertal större byggnader i K., bl. a. Gamla Folkets Hus, ålderdomshemmet Löfåsen, Kihlgrenska villan vid Kyrkogatan, alla numera rivna, samt Plantins affärshus vid Köpmangatan, nuvarande Domus. Han var en av stiftarna av Katrineholms skyttegille, framstående medlem av Katrineholms Industri- och Hantverksförening, kommissarie för 1904 års utställning. A. ägde i K. en originella villa, kallad Helvetet, på egnahemsområdet Norrmalm. Se även under Palmborg. (Hj II s. 125 o. III s. 180.)

En dotter till A., Ingeborg, var missionär i Kina. Bidrag till sin verksamhet erhöll hon från en sammanslutning i K. som kallade sig "Ingeborgs vänner".

75 Andersson, (Carl) Linus.

Kontorist. Köpmangatan 20.

102 Andersson, C(arl) V., byggmästare.

1866—1941. Kom till K. som verkmästare vid uppförandet 1902 av kyrkan och ledde arbetet på Kullbergska huset 1904. Blev storbyggmästare och uppförde bl. a. Stadshotellet. Ingick 1914 kompanjonskap med byggmästare August Erikson. Kallades "CV". Grundade Katrineholms Industri- och Hantverksförening, ordförande (1919—1927). Ledamot av stadsfullmäktige och byggnadsnämnden. (Hj III s. 210.) Se även Erikson, August.

5 Andersson, Hanna, fröken.

1845—1931. Innehade Järnvägshotellet i K. (1878—1897). Var jämte familjen Kullberg Katrineholms största donator. (Hanna Anderssons donationer för sociala ändamål.) (Hj II s. 165 o. III s. 116 ff.)

14 Andersson, (Elin), fröken, hotell Linnéa.

Drev hotell och matservering tillsammans med systemn Anna i Köpmangatan 7. Senare innehavare David Agrell. Under första världskriget hade man i hotell Linnéa bespisning av arbetslösa och skolbarn; Katrineholms första skolbespisning.

9 Andersson, E(rik) A., Katrineholms mejeri.

Se Katrineholms mejeri.

8 Andersson, Fr. Alfr(ed), spannmålshandl.

1854—1922. Bodde vid Bievägen i ett hus som senare kallades Dahlanderska villan. Ägde ett av magasinerna vid Torget. Kommunalt verksam. En av stiftarna av Odd Fellow-logen i K. Se annons på pärmsida 3.

52 Andersson, Augusta, sömmerska.

Samhällets storsömmerska. Bodde i snedhuset på brandstations- och polishustomten, Drottninggatan 5.

246 Andersson, Vilh(elm), snickare.

1860—1935. Bodde Bryggaregatan 7. Konstruerade en rensningsmaskin, kallad Primus, å vilken Grönkvists Mekaniska Verkstad, där A. var anställd som verkmästare, fick patent. Maskinen såldes först av Kullberg & Co och senare av Valla Tröskmaskiner i Valla, dit A. flyttade 1918.

A. hade två söner, Vilhelm och Ruben, båda emigrerade till USA. När tyskarna under första världskriget torpederat det engelska passagerarfartyget Lusitania uppstod i USA en stark antitysk stämning och Vilhelm, som tyckte att hans namn lät tyskt, ändrade detta då till Gedor. Bröderna startade i Rockford, Illinois, en fabrik Amaroc Hardware Corp. för tillverkning av beslag till fönster, dörrar o. dyl. Verksamheten utvecklades och är numera en storindustri med flera tusen arbetare. Eftersom i Rockford fanns flera med namnet Andersson ändrade bröderna sitt namn till Aldéen.

Gedor avled 1962. I Katrineholms Rotaryklubb höll H. Hjelmberg minnestal över honom. KK 23/7 1962. Bild av bröderna i Hj II s. 26.

184 Andersson, Alfr(ed), åkare.

232 Alvin, G(öran) (Henning), prakt. läkare. (Rätt stavning: Allvin.)

1877—1917. Järnvägläkare. Hade mottagning i Storgatan 35. Änkan, Vivi(cke) Sophia, f. Snell, 1876—1934, omgift med apotekare Karl Kullberg.

223 Almgren, (Elis) R(obert), bruksägare.

1842—1922. Bodde vid Trädgårdsgatan. Delägare i Forsa Bruk. Ordförande i Oppunda Härads Sparbank (1910—1917). Styrelseledamot i Södermanlands Enskilda Bank i K., Oppunda härads allmänningsstyrelse och Oppunda härads vägstyrelse.

197 Atelier Haglind, Birger Haglind.

Se Haglind.

39 Benning, B(ror) (Olof), distriktsveterinär.

Bodde och hade kontor över Lundins Järnhandel, Köpmangatan 11. Avled efter att ha blivit sparkad i magen av en häst.

13a Bie, Anell, K(arl), handl. (Rätt stavning: Carl.)

1871—1961. Övertog 1900 Speceri- & Livsmedelsaffär i fastigheten Ludvigsberg, Bie, Floda socken, där affär drivits sedan 1858. Tryckeriförlagsägare, delägare och styrelseledamot i AB Bie Badanstalt efter professor Per Axel Levin. 1935 övertogs affären av sonen Karl-Axel Anell, senare banktjänsteman i Oppunda Sparbank.

164 Blom, Ebba (Helena Henrika), fru.

1854—1937. Bodde i Dahlanderska huset i hörnet av Bievägen-Stensättersgatan (ej att förväxla med Dahlanderska villan å Bievägen). Hade vävskola.

203 Blom, P. A., gruffogde.

Bodde vid Fredsgatan.

205 Boman, Gundborg (Elin Kristina), telefonist.

1883—1965. Storgatan 23. Senare gift med kamrer Paul Mattsson. Han var ordförande i Föreningen i Katrineholm av Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och höll söndagsskola i hemmet, Mattsgården vid Djulö.

29 Bonde, Carl C(arls)son, friherre, Ericsberg.

1850—1913. Riksdagsman, talman i andra kammaren, överstekammarjunkare, överceremonimästare vid hovet, introduktör för främmande sändebud. Innehavare av Ericsbergs fideikommiss. Ägde Gimmersta i Julita socken och Nygård i Floda socken. Friherre Bonde och friherrinnan Sophie Bonde, f. Beck-Friis, avled samma dag i november 1913.

167 Bredelius, Maria (Henrietta), fru.

f. Hertz 1857—1937. Änka efter stationsinspektoren Carl T. Bredelius, 1855—1909, som var stins i K. (1903—1909). Maria B. hade monopol på att sälja frukt och choklad inom järnvägens område och uppvaktade vid tågens ankomst. Hon bodde i Sparbankshuset vid Bievägen (nuvarande pastorsexpeditionen).

143 Broström, Karl J(ohan).

Ingenjör, lärare vid Katrineholms Praktiska skola (1909—1917). Senare rektor i Hedemora.

119 Bröderna Holmberg, typografiskt tryckeri, pappersaffär.

Företaget startades 1905 av bröderna Ernst Hjalmar och Karl Gustaf Holmberg från Lindesberg. Man hade lokal först i Köpmangatan 5, sedan i egen fastighet Drottninggatan 10 (Hj III s. 86). 1913 utträdde Karl H. ur firmen som därefter drevs av Ernst, som 1926 startade boktryckeri under firma Holmberg & Söner i Köpmangatan 4. 1947 flyttades verksamheten till Köpmangatan 2. Företaget har senare omändrats till Handelsbolaget Holmberg & Söner boktryckeri med bröderna Ragnar, Holger och Folke Holmberg som ägare. 1980 överläts företaget till chefredaktör Holger Wigertz. Sedan 1981 löntagarägt under firmanamn Holmbergs Tryckeri AB.

1919 gjordes försök att starta en högertidning för Katrineholm. Ernst Holmberg var därvid en av de drivande krafterna jämte stadsfiskalen A. F. Andersson och direktören Gotthard Hall. Försöket misslyckades men 1923 gjorde man ett nytt försök och då med bättre resultat; Katrineholms-Posten startades. Den trycktes hos Bröderna Holmberg till 1928 då den upphörde. (Hj III s. 85.)

61 Börjeson, C(arl), med. d:r.

1848—1927. Järnvägläkare (1894—1914), praktiserande läkare i K. Hade mottagning i fastighet vid Bievägen. (Med. d:r var den dåtida beteckningen på en läkare som icke var "veterinärdoktor".) B. tog initiativet till Katrineholms Jultomtar. (Hj II s. 170 o. III s. 138.)

219 Carlsson, C. J., Snickerifabrik och Möbelaaffär.

Drottninggatan 23 (platsen för nuvarande Servicehuset). Se även Katrineholms Begravningsbyrå samt annons s. 9.

91 Carlsson, Hilma (Kristina), barnmorska.

Fredsgatan 17, "Långholmen" (mitt emot nuvarande Postkontoret). Mycket omtyckt. "En av stadens änglar". Född 1875, utflyttad 1932 till Göteborg. Ändrade namnet till Hultén.

48 Casino, restaurant.

Drottninggatan 2, Kafé och matservering (1893—1916). Fastigheten ägdes av ordenssällskapet SF. Inne på gården fanns en byggnad, som inrymde en samlingsal, kallad Grytan, där sällskapet hade sina sammankomster och som även kunde förhyras av enskilda. Där bildades 1914 Katrineholms Allmänna Idrottsklubb (KAIK) genom sammanläggning av IF Kamraterna och IF Svea. Byggnaden var under spanska sjukans tid 1918 reservsjukhus. Se annons pärmisida 2.

171 Cederin, Hugo, fotograf.

1862—1927. Hade ateljé i hörnet av Tingshusgatan och Bondegatan (1905—1927). Tidigare ägare: H. Westerberg intill 1902 och fotografen G. Rosén till 1905.

163 Christiansson, Berta, prostinna.

Bryggaregatan 7. Änka efter kyrkoherden, e. o. hovpredikanten och kontraktsprosten i Östra Vingåker Adolf Christiansson, 1825—1900. Berta C. var född Indebetou.

183 Dahlborg, Hilma, pappershandel.

Hilma D., 1867—1935, hade arbetat hos svågern Per Ollén i Stockholm, grundare av Svenska Morgonbladet. Startade 1900 pappershandel, senare även Missionsbokhandel i Köpmangatan 12 (dåvarande skohandlare Färdigs hus). Ingick äktenskap med pastor C. W. Gillén, som då var änkeman. Vid Hilma D:s död övertogs rörelsen av hennes styvdotter Rut Gillén, som drev den till 1969, då den upphörde. Se annons s. 2. C. W. Gillén var född 1862, avled 1954.

211 Dahlqvist, C. H., rörnätsförman.

1875—1924. Anställd hos kommunen. Omkom 1924 i en av de första motorcykelolyckorna på orten.

88 Dahlström, Ernst, auditör.

1865—1942. Hovrättsexamen, auditör vid Wendes trängbataljon (1895—1910). Ledamot och sekreterare i municipalfullmäktige och senare i stadsfullmäktige, högerman. Kassör i Oppunda Härads Sparbank (1902—1919), lärare vid Katrineholms Praktiska Skolor (1906—1933), nämndeman. Gift med Berta af Klinteberg, socialt verksam dam. Familjen tillhörde den krets, som umgicks i Kullbergska huset. Bodde på andra våningen i Storgatan 23. Se annons s. 4.

215 Danielsson, Axel. (Rätt stavning: Danielson.)

1874—1935. Drev 1899—1912 Katrineholms Bryggeri, grundat 1890 av bryggmästaren Bengt Johansson. Efter 1912 var Axel D. direktör för Norrköpings Folkbank i K. och Valla Spisbrödsfabrik i Valla. Kommunalman, representerande högern. Ledamot i municipalfullmäktige och stadsfullmäktige, fattigvårdsstyrelsen och nykterhetsnämnden. Direktör för Löfåsens ålderdomshem. Ordförande i Katrineholms Fastighetsägareförening, kassör i Skogsborgs idrottsplatsförening. Ledamot av Odd Fellowlogen. Gynnade idrottens organisationer. (Hj II s. 166.)

18 Danielsson, Wilh(elm), Sandbäcken.

1859—1934. Innehade specerihandel, Danielsson & Co, i Storgatan 23 (1880—1902), därefter (intill 1908) i "Strykjärnet". D. sålde bl. a. "den välkända Katrineholmspunschen, ett sött och simmigt vin av tokayerotyp". Förvaltare på Sandbäckens gård, som ägdes av svågern grosshandlare August Kullberg. (Hj II s. 90.)

19 Danielsson, A(rvid), Katrineholms ångbryggeri.

1880—1944. Övertog 1912 bryggeriet efter Axel Danielson (ej släkt).

Fick 1928 tillstånd att brygga pilsnerdricka. Gift med dalkullan Anna Vest, död 1962. Makarna understödde generöst flera ideella organisationer. Skänkte bl. a. till kyrkan en skrud i silverbrokad, kollekthåvar och antependium. (Hj III s. 176.) Anna D. var verksam i Röda Kors-kretsen, Lottakåren och Babyföreningen. Se annons på ramsida 2.

2a Djulö säteri, Maria von Post. (Rätt stavning: Marie.)

1850—1935. Var född de Bodisco, änka efter kaptenen Ernst Carl Gustaf Alexander von Post, 1843—1889, "den siste herren till Stora Djulö". År 1913, då denna katalog trycktes, ägdes Djulö säteri sedan 1907 av grosshandlaren Gustaf Andersson i Örebro. (Hj I s. 83.)

38 Ekbergs, A(xel W(ilhelm), åkeri & bilstation.

Bodde vid Trädgårdsgatan. Rörelsen övertogs senare av sonen Carl Axel, Bryggaregatan 3 och Storgatan 21.

99 Ekelund, (Augusta), fru, tjänstebyrå.

1863—1952. Innehade "Tjänste- och kommissionsbyrå" i "Långholmen", Fredsgatan 17 (mitt emot nuvarande Postkontoret); var samhällets första (?) arbetsförmedling för kvinnliga arbetssökande. E. hade även syateljé. I samma fastighet hade bokföraren Anders Norén arbetsförmedling för manliga sökande.

100 Ekström, (Anders) G(ustav), kommissionär.

1865—1929. Bodde i en fastighet, benämnd Katrinelund. Inköpte 1911 tillsammans med byggmästaren August Erikson och kvarnägaren Clas Lundberg en stor del av Nävertorpsområdet. Byggede och ägde det som sedan blev Katrineholms Barnhem. (Hj III s. 121.) Arrenderade 1900—1905 av August Kullberg Sandbäckens gård.

79 Ekström, G(ustaf) (Adolf), möbelhandl. Ankn. bostaden.

1866—1952. Bodde i en villa, benämnd Fridhem 2, Djulögatan 36. Innehade Ekströms Möbelaffär och Begravningsbyrå, grundad 1890 i en liten fastighet vid Köpmangatan. Uppförde 1912—1913 och 1927—1928 den stora byggnaden på Stortorget 1, den första delen tillsammans med en broder. Frikyrkoman. Tog initiativet till uppförande av Immanuelskyrkan vid Fredsgatan (invigd 1911). Ordf. i församlingens styrelse. Donerade springbrunnen på Stortorget samt tillsammans med hustrun 10.000 kr. till en fond för hjälpbehövande, "Hanna och Gustaf Ekströms Minne", som förvaltas av kommunen. (Hj I s. 173 o. III s. 203.)

92 Ellqvist, J(ohn) E., telegrafkommissarie. Bostad.

Bodde i Telegrafhuset. Se Inledning.

35 Ellqvist, J(ohn) E. Tjänsterum.

29 Ericsbergs slott, C(arl) C(arls)son Bonde.

Se Bonde, Carl C:son.

117 Erikson, Aug(ust), byggmästare.

1878—1944. Uppförde tillsammans med byggmästaren C. V. Andersson (se denne) ett flertal större byggnader, bl. a. Gamla Folkets Hus, Pump-Separators Gjuterier, Hemgården, Karosseriverkstäderna, Södra folkskolan, Mjölcentralen vid Djulögatan (numera Musikskolan), Sparbankshuset Köpmangatan 13, Tennishallen, Varmbadhuset och Södermanlands Enskilda Bank, numera PK-banken. Inköpte tillsammans med Allan Dahlander Katrineholms Träförädlings AB:s tomter och industrianläggning samt Forssjö Nya Trävaru AB. (Hj III s. 231 ff.) Byggnadsverksamheten har fortsatt av AB Erikson & Malmnäs.

125 Eriksson, A(nna) M(aria), fru, guldsmedsaffär.

1861—1937. Maken Lars Fredrik E. hade redan år 1889 erhållit handelsrättigheter i K. för att där driva guldsmedsbutik. Verksamheten drevs 1904—1938 av Anna E. samt därefter till år 1943 av sonen tandläkaren Felix E. Affären är Katrineholms äldsta inom sin bransch. Mellan 1943—1981 innehades den av guldsmeden Gösta Boström under firma Boströms Guldsmedsaffär. Nuvarande ägare är Krister Schönström.

129 Eriksson, Gunnar (Alexander), Katrineholms handelsträdgård.

1876—1947. Trädgården hade anlagts av E. 1905 på Mauritztorp (området senare betecknat Trädgårdsgatan 6—10). Samtidigt hade E. öppnat butik, kallad Florahallen, i Köpmangatan 7. 1910 flyttades försäljningen till en butik på Norr (hörnet Tingshusgatan—Storgatan i det hus, som kallades "Blodiga Dolken"). Efter några år återflyttades den dock till Köpmangatan 7. 1921 anlade E. handelsträdgård i kv. Igelkotten, där Servicehuset nu ligger. Affären Köpmangatan 7 övertogs 1934 av sonen Curt Carpman, som drev den under firma Gunnar Erikssons Frö-, Frukt- och Blomsterhandel till 1966.

180 Eriksson, J. F., linjemästare.

132 Eriksson, A(dolf) L., målare.

1854—1930. Bondegatan 11.

50 Feldt, Aug(ust), manufakturhandel. Ankn. bostaden.

F., 1870—1956, anställdes 1894 som biträde i Kihlgren & Johanssons manufakturhandel, Köpmangatan 18. Gifte sig med en dotter till J., övertog 1903 affären och flyttade den 1905 till den av honom uppförda byggnaden å Köpmangatan 10, som sedan dess kallas "Feldtska huset". F. var en förgrundsgestalt i det dåtida Katrineholm. Ordförande, efter A. Kullbergs död 1913, i såväl kommunalstämman i Stora Malm som

municipalfullmäktige i K. Ledamot av stadsfullmäktige, drätselkammaren, brandstyrelsen (ordf.), Kommunala Mellanskolans styrelse (ordf.). En av stiftarna av Katrineholms Minuthandlareförening, senare Köpmannaförening (ordf. i flera år), och Södermanlands Köpmannaförening (ordf.). Ordf. i Katrineholms högerförening, nämndeman, en av stiftarna av Odd Fellow-logen.

128 Folket.

Socialdemokratisk tidning, utgiven först i Örebro 1905, sedan i Eskilstuna. Platsexpeditör K. E. Karlsson (Lena-Kalle). Se även Karlsson, K. E.

124 Forselles, Ernst af, (elektrisk installationsbyrå).

F., 1883—1936, startade verksamheten 1910. Hade butik och verkstad i Tingshusgatan 5, därefter i Oscariahuset (i hörnet av Vasavägen och Fredsgatan) samt slutligen i Drottninggatan 2. Hade flera stora arbeten: Kullagerfabriken, Pump-Separator, Forssjö Trävaru AB., Svedlunds Gasmotorer. Verksamheten övertogs senare av Pehrssons Elektriska, som introducerade radioapparaten i K., och därefter av Katrineholms Elektriska Byrå AB., ägare Olof Kullberg-Mayer. V. D. blev ingenjören Filip Ericson. 1953 övertog E. och bolagets kamrer Gösta Johansson från K.-M. aktiemajoriteten i bolaget. 1969 avgick E. och J. ur detta. Äganderätten övergick då till fem anställda. Företagets försäljning av elektriska artiklar har senare övertagits av ett särskilt bolag, Katrineholms Elvaruhus AB. Se pärmsida 3.

114 Forsström, H(erman), Nya hotellet.

Hotellet låg i hörnet Hantverkaregatan—Fredsgatan. Rörelsen hade startats 1904 av gästgivaren Sven Hult. Andra innehavare har varit bl. a. Burack (1909) och E. Lindell. I källaren fanns ölkafé, kallat Gropen. Hotellverksamheten upphörde 1917. Lokalerna övertogs av handelsfirman Bröderna Köhler. Byggnaden revs 1975.

115 Franke, (Carl) Axel, bageriaffär.

1868—1928. Affären låg vid Brogränd, "fin affär, sålde 5-öreskakor". Tidigare innehavare Karl Johan Lilja, senare Gustaf Fagerlind.

22 Fredriksons Träförädlings-Aktiebolag.

Carl Fredrikson, 1843—1910, torparson från Dunkers socken, illitterat skollärare, började 1876 sågverksrörelse i K., verksamheten utvidgad att omfatta även tillverkning av träverktyg, möbler (Katrineholmsmöbeln), inredningar (bl. a. till Flottstationen på Skeppsholmen, Östra Ryds kyrka, Metodist-Episkopalkyrkan i Stockholm) och färdigmonterade trähus. Stor export. 1905 överläts verksamheten till ingenjörerna Jakob Holmström och Roland Wengström. 1907 inträdde ingenjören Olof Mayer i stället för H. i företaget. 1918 övertogs rörelsen av Svenska Möbelfabrikerna och 1934 av Katrineholms Nya Trä-

förädlings AB med byggmästaren August Erikson och disponenten Allan Dahlander som huvuddelägare. 1975 såldes företaget till Östra Sveriges Skogsägare (Mälarskogskoncernen). (Hj I s. 181, II s. 130, III s. 231 ff.)

181 Frisell, L(ars) G(ustaf), byggmästare.

1870—1937. Djulögatan 59. Hade även droskrörelse med ”Lillebil” (av märket Ford) och ”verkkörning” (diversekörning med häst). Denna trafikrörelse övertogs av sonen Karl Frisell.

135 Frisell, G(ustaf) W(ilhelm), handlande.

1858—1924. F. d. glasblåsare vid Reijmyre glasbruk. Innehade butik i Eriksbergsvägen 1 (nuvarande brandstationstomten). Sålde specerier och glasvaror. Verksamheten upphörde 1917.

31 Färdigs Eftr., Aktieb., sko- & läderaffär.

John Albert Färdig, 1854—1909, byggde 1905 ett tvåvåningshus på Köpmangatan 12 och hade där skobutik (såldes även symaskiner), som 1909 övertogs av skohandlare Wilhelm Ohlson, vilken drev den till 1939, då huset revs och ersattes av det nuvarande. I såväl det gamla som det nya huset fanns även Hilma Dahlborgs pappershandel och missionsbokhandel, se Dahlborg, Hilma. Se annons s. 4.

202 Fröklängningsanstalten

Ägare Svenska Fröklängnings AB., startat 1898, disponent C. von Schönberg. (Klänga = genom värme driva frön ur kottar). Se annons s. 3.

150 Gabrielsson, Anna, fru, Café Automaten.

1909 hade Ida Öhman (se denna) i en byggnad på platsen för nuvarande Mercurhuset (hörnan Fredsgatan—Vasavägen) startat Café Automaten. Hon överlät det 1913 till fru G., en välkänd katrineholmare, som av kafégästerna kallades Gabriella. Kaféet övertogs senare av system Ellen, 1878—1958, gift med Sven Ström, 1877—1948 (som åtföljt Prins Wilhelm som lakej, då prinsen reste till Ryssland för att hemföra sin gemål prinsessan Maria). Ellen S. överlät kaféet till KAIK, som drev det med föreståndare, först Hilda Wiss och sedan makarna Herbert och Edit Roos. Föreningen överlät senare rörelsen till Hilding Bodin, som drev den tills byggnaden revs omkring 1955.

208 Godsexpeditionen.

I godsmagasinet vid torget.

1 Govenius, H(ugo), baningenjör.

Bebodde baningenjörsbostaden Vasavägen 2 (i hörnet Vasabron—Storgatan).

58 Granhult, G(ustaf) Hellström, ingenjör.

1856—1924. Föreståndare för järnvägstelegrafen i K. och för den lokala telefonanläggningen (se Inledning). Var municipalsamhällets kassör. Granhult var namnet på H:s villa, belägen Bondegatan 4, numera riven. Siste ägaren var rektor Valter Edhag. (Hj II s. 80.)

89 Grönkvist, (Axel) Konrad, dir., Margrethill. Ankn. bostaden.

1871—1915. Broder till G. R. Grönkvist. Kassadirektör för Grönkvists Mek. Verkstad (GMV). Bygde 1899 en större villa, Margrethill, på nuvarande Elverkets tomt; villan riven 1972. G. tog initiativet till Stora Malms Kommunala Mellanskola, föregångare till K:s läroverk. Gift med skulptrisen Hedda Grönkvist, som gjort bl. a. porträttbyster av svågern G. R. Grönkvist i parken till Gröna Kulle, av Selma Lagerlöf på Mårbacka samt av Svenning Karlsson i kommunens konstsamling. (Hj II s. 206.)

45 Grönkvist, G(ustaf) R(obert), fabrikör, Gröna Kullen. Ankn. kontoret.

Obs. det ursprungliga namnet på Gröna Kulle.

G., 1863—1925, startade Grönkvists Mekaniska Verkstad (GMV) 1891 (såld 1915 till Svenska Kullagerfabriken), Bröderna Grönkvists Chuckfabrik AB (för exploatering av en uppfinning av en ny borrchuck, gjord av ritaren hos Grönkvists, Axel Nilsson), Grönkvists gjuterier (sålda 1917 till AB Pump-Separator), Tegelbruks AB Walla-Katrineholm, AB Hemgården samt Stora Djulö AB. Uppförde som privatbostad Gröna Kulle, 1927 såld till Katrineholms stad, sedan dess kommunens centrala förvaltningsbyggnad. Ledamot i municipalnämnd och municipalfullmäktige, stadsfullmäktige och drätselkammare. Ordf. i Katrineholms Friförsamling — Katrineholms Immanuelsförsamling (1893—1923). Stor donator. Skänkte bl. a. till församlingens mark till kyrkan vid Fredsgatan och pastorsbostaden vid Hantverkaregatan, till Kommunala Mellanskolan mark till skolplan, till Katrineholms stad mark till gator och allmänna platser, till Hantverksföreningen medel till en stipendiefond. (Hj II s. 16 o. III s. 50.)

20 Grönkvists Mek. Verkstads Aktiebolag.

Växelstation.

Ritkontoret, Fabr. G. R. Grönkvist.

Dir. Konrad Grönkvist.

158 Grönkvists Chuckfabrik.

207 Grönkvists Mek. verkst. A.-B., Ing. Hj(almar) Larsson. Bostad.

L., kallad Chuck-Lasse, chef för chucktillverkningen. Var även konstruktör av en ny slags karburator. (Hj II s. 19.)

147 Gustafsson, Carl (Albert), urmakare.

1874—1953. Började ur- och optisk affär 1903, sedan 1908 i Drottninggatan 3. Affären den äldsta inom branschen i K. Senare innehavare sonen Hans Gustafsson, därefter Eeks Ur, Guld, Diamanter AB, Alf och Iréne Eek, samt sedan 1968 Herbert Hallberg under firma Hallbergs Ur-Optik. Se annons pärmsida 1.

98 Gustafsson, C(arl) J(ohan), garnbytesaffär.

1866—1924. Köpmangatan 5. Tog emot ull, lin och material till tras-mattor för utbyte mot garn och mattor. Kassör i Baptistförsamlingen i 16 år, hustrun Wilhelmina ordförande i Mödraföreningen i 17 år. En son, Nils, tog sig namnet Torver, författare. G. avled hastigt 1924.

111 Gustafsson, Linéa, telefonist. (Rätt stavning: Linnéa.)

1888—1947. Vasavägen 11. Senare gift med handelsresanden Jens Blomqvist.

185 Hagström, E., pastor. (Rätt förnamn: Ragnar Karl Gustaf.)

H., 1885—1959. Komminister i K. (1911—1915), sedan i Nacka och Eskilstuna samt därefter kyrkoherde och kontraktsprost i Gillberga församling. Bildade en blåsorkester inom församlingen.

197 Haglind, (Carl) B(irger), fotograf.

1884—1951. Övertog av en fru Eriksén en av henne grundad fotografi-ateljé, den äldsta i K. Den låg vid Drottninggatan, 1912 flyttad till Köpmangatan 16 och 1933 till Tingshusgatan (f. d. H. Cederins ateljé). Kungl. Hovfotograf 1920. Drev 1920—1932 tillsammans med järnvägstjänstemannen Ernst Ljung biografen Palladium.

42 Hall, (Carl) M(auritz), kronofogde.

1850—1917, v. häradshövding. Bondegatan 13.

216 Hahr & Olssons modeaffär. (Rätt stavning: Ohlson.)

Köpmangatan 6. En av innehavarna var Magda Ohlson, 1890—1961, senare gift med postmästaren Helge Alm, 1888—1966. Magda O. var dotterdotter till "de första katrineholmarna", gästgivaren C. E. Eriks-son och h. h. Maria Charlotta. Vem kompanjonen Hahr var är icke känt. Se emellertid Sjöström & Ericson. Se annons s. 6.

174 Hallberg, C(arl) E(rik), apotekare.

1855—1932. Bodde i sparbankshuset vid Bievägen (numera pastors-expeditionen). Se Katrineholms apotek. Stor främjare av järnvägs-musiken.

54 Hallkvist, A(lgot) W(ilhelm), öfverlärare.

1859—1947. Kom till K. 1883 som samhällets förste manlige lärare. (Hj I s. 166.) Var en av initiativtagarna till Katrineholms Samskola

1901. Organist i 19 år vid gudstjänsterna i tingshuset innan kyrkan byggdes. Introducerade Östergötlands Dagblad i K.

127 Hedfors, (Per) Albert, skrädderiaffär.

H., 1872—1939, bodde vid Stallgatan. Hade affär belägen först i hörnet Storgatan—Bryggaregatan och senare vid Fredsgatan och Köpmangatan. Se annons pärmsida 2.

97 Hellberg, Hildur (Maria), garn & trikåhandel.

H., 1869—1914. Drottninggatan 3. En av Katrineholms nu äldsta butiker, grundad 1896. Senare innehavare: Hildur H:s man Carl Emil Hellberg, 1862—1916, samt syskonen Karin Larsson och Erik Langborn. Rörelsen drivs numera som aktiebolag under namnet Hellbergs Eftr. Eivor Ericsson AB.

70 Holstein, B(ror) K(nut), kopparslagare. (Rätt stavning: Hollstein.)

1852—1920. Köpmangatan 2. Han var en av medlemmarna i den kända kopparslagarfamiljen i K. De andra var fadern Carl Fredrik H. och sonen Sven Gotthard, 1887—1977. Den senare med verkstad i Östermalmsgatan 10.

156 Holm, Axel, ur- och optisk affär.

H., 1870—1956, hade 1898 startat affären i ett av slaktaren Th. Persson ägt hus vid Köpmangatan 16. Detta förstördes 1910 genom en brand, förorsakad av ett av H:s biträden. Vid denna eldsvåda innebrändes tvenne dövtumma makar Grund. Persson lät uppföra ett nytt hus på samma plats och dit flyttade H. 1916 överlät han affären till Erik Andersson. Senare innehavare av firman har varit Sten Fredriksson och Yngve Brosten samt Brosten ensam. 1976 överlät B. verksamheten till Harry Persson. Hustrun Sally var pianolärarinna och svarade under 30 år för musiken till Immanuelsförsamlingens kör. Se annons pärmsida 1.

28 Håkanson, A(xel), ingenjör, Vermbol. Ankn.

1870—1945. Chef för Wermbohls sulfatfabrik. Gift med Elin Håkanson, 1890—1962, dotter till apotekaren Karl Kullberg (se denne). Elin H. donerade sina samlingar av dockor och textilier till staden.

176 Hök, Fritz, häradsskrivare.

1866—1922. Bodde vid Storgatan.

21 Jansson & C:o, handlande.

David Jansson, 1875—1958, konsumföreståndare (1902—1911) (Hj II s. 176). Hade senare speceri- och bosättningsaffär först i Fagerströmska huset vid (Smedjegatan) Köpmangatan (Hj I s. 126) och sedan i Stortorget 1. Sålde även, som en av de första i K., bensin och smörjoljor. Ägde fastigheten Ringhem. Se annons s. 11.

145 Janssons cigarraffär.

Köpmangatan 16. Hade grundats av Edvin och Ester Sardell. Senare innehavare Edvin Jansson (1912), Maj Böös (1927), Arne Rynning (1963) samt numera Hans Göran Rynning.

235 Jaensson, (Erik) Henry, agent.

Köpmangatan 20. Ombud för Svenska Lifförsäkringsbolaget.

172 Johansson, Conrad, slaktare.

1882—1945. En av de drivande krafterna vid tillkomsten av Katrineholms Kontrollslakteri AB. Butik i Stortorget 1 och Drottninggatan 2. Ägde fastigheten Palladium, Drottninggatan 4.

152 Johansson, (Claes) V(iktor), åkare.

1862—1923. Hade hand om torgborden på torget och postkörningen till Baggetorp, Bie och Julita. Efterträddes av sonen Evert Viktor, 1892—1970, anställd vid stadens gaturenhållning. Han kallades "Johansson med hästen", både häst och karl kända katrineholmare, lika godmodiga. En son, Erik Johansson, se Larsson C. G. & C:o.

85 Johansson, Davida.

1856—1936. Föreståndare för telefonstationen (1894—1912). Se Inledning. Bodde i sparbankshuset vid Bievägen, numera pastorsexpeditionen. Hon hade en syster, Hulda Josefina, 1854—1944, telefonist.

161 Johansson, Viktor, kakelugnsmakare. (Rätt stavning: Wiktor.)

1852—1935. Bodde vid Fredsgatan. Grundade 1902 Wiktor Johanssons Kakelugnsaffär. Intresserad medlem i Industri- och Hantverksföreningen, sekreterare (1912—1916). Sonen Edvin W. Johansson övertog firman 1917 som kakelmästare. Även han intresserad medlem av nyssnämnda förening. Se annons pärmsida 3.

118 Juberg, G. S.

Kvarnarrendator i Genne, tidigare Djulö kvarn.

155 Jungnell, A(lgot), öfverlärare.

1877—1968. Riksdagsman. Bodde i Östra skolan. Avflyttade 1924 till Spånga.

179 Jörgensén (Evald) och Wettergren (Harald), byggmästare.

Evald, 1875—1945, och Harald, 1882—1941. Kompanjonerna var svågar. En broder till Harald, Knut, hade genomgått Katrineholms Praktiska skolor och ritade flertalet av de byggnader J. och W. uppförde, bl. a. de vackra brukslängorna vid Wermbohl samt Tegnervägen 31 och 33. Se Wettergren, Knut.

112 Karlsson, J(ohan) W(ilhelm), smidesverkstad.

K., 1872—1938. Bodde vid Fredsgatan. Hade även hovslageri och vagnmakeri. Firman grundad 1898 av K. och har sedan innehafts av Erland Sund, David Dahln, Vilhelm Ihs, Ture Nilsson samt från 1919 av Axel Teodor Jansson, 1892—1960, under namnet Axel Janssons Smidesverkstad, belägen vid Vallavägen. Se annons på midsida 3.

173 Karlsson, K(arl) E(rik), ombud för Sveriges prakt. liffförsäkr.förening.

Känd katrineholmare, Lena-Kalle kallad efter torpet Lena, där han var född. Stamanställd på sin tid, senare sekreterare i Katrineholms arbetarkommun, platsexpeditör för tidningen Folket i K., auktionsförrättare, ledamot i styrelsen för Konsum. (Hj II s. 176 o. 212.)

108 Karlsson, G(ustaf) A(dolf), plåtslagaremästare.

1882—1948. Bodde vid Fredsgatan. Hustrun Augusta var första husa hos familjen Kullberg. Sonen Åke, 1912—1966, övertog rörelsen.

214 Karlström, (Johan) A(lfred), åkare.

1868—1917.

36 Katrineholm Apotek.

På initiativ av August Kullberg flyttades 1894 från Stensjö i Stora Malm ett där befintligt filialapotek till K. Fick lokal i sparbankshuset (nuvarande pastorsexpeditionen) och blev självständigt apotek. Flyttades 1928 till Stortorget 1 och 1971 till Hantverkaregatan 1. Förste apotekaren hette G. Th. Petersson (1894—1905). Efterträdde av Charles Anton Trägårdh (1905—1911), Carl Erik Hallberg (1912—1926). Medelomsättningen 1899—1904 var 21.000 kr. om året.

104 Katrineholms Arbetares Konsumtionsförening.

Startad 1899 av snickaren P. Wilander i dennes tvättstuga på Norr. Rörelsen senare flyttad till "Blodiga Dolken", Storgatan 27 (nuvarande Norr-City) och 1912 till byggmästaren Plantins nybygge vid Köpmangatan (nuvarande Domushuset). (Hj II s. 174 ff o. III s. 86.)

182 Katrineholms Arbetares Konsumtionsförening. Filial. Vermbol.

Startad 1907.

219 Katrineholms Begravningsbyrå.

Drottninggatan 23 (hörnet av Drottninggatan och Tegnervägen, nuvarande kvarteret Igelkotten). Innehavare snickaren C. J. Carlsson. Se denne och annons s. 9.

22 & 233 Katrineholms elektricitetsverk.

Fredsgatan 35. Startat 1907 av ingenjören L. O. Svedlund, 1911 överlåtet på AB Katrineholms Elektricitetsverk (ägare bruksägaren Olof Kullberg-Mayer) och 1940 till Kommunala Elverks AB i Katrineholm. Se även Svedlund, L. O. (Hj II s. 110 ff.)

69 Katrineholms Epidemiska sjukhus.

Första epidemisjukhuset i K., anlagt av Stora Malms socken före 1902 på gården Nollnäs, nuvarande Vingåkersvägen 13 (SF-lokalen). Det övertogs nämnda år av landstinget, som 1906 sålde byggnaden (som stod på ofri grund) till G. R. Grönkvist och uppförde ett nytt epidemisjukhus på Gersnäsområdet. Detta sjukhus senare omändrat till hem för vård av sinnesslöa.

101 Katrineholms Expressbyrå, G. Olsson.

Bryggaregatan 1. O. drev där även Privathotellet, rum för resande. I byggnaden hade August Kullberg sin första bostad i K.

186 Katrineholms Goodtemplares Byggnadsförening. Katrineholms teater.

Föreningen bildad 1899 för att på Bondegatan 10 uppföra ett Goodtemplarhus. Detta om- och tillbyggdes senare och kallades Katrineholms teater. Var under några år katrineholmarnas "inneställe", där man spelade teater, visade filmer och dansade. Sedan Folkets Hus vid Djulögatan uppförts 1916 minskade antalet besökare, och då finanserna blev alltför dåliga måste en av förlagsmännen, bruksägaren Olof Kullberg-Mayer, övertaga fastigheten. Åke Malmberg inrättade i byggnaden biografen Rialto. 1947 inköptes fastigheten av Anders Malmström, som byggde om lokalerna till auktionshall. Sedan M. avlidit, inköptes fastigheten av Byggnads AB E. E. Norrman o. Son, som lät riva byggnaden 1970 och på platsen uppföra radhus. (Hj II s. 202.)

177 Katrineholms Gård, O. Kullberg-Mayer.

Mångårdsbyggnaden med flyglar och kringliggande trädgård, ingående i Ericsbergs fideikommiss, hade arrenderats av grosshandlaren August Kullberg. Sedan dottern Amy Kullberg ingått äktenskap med ingenjören Olof Mayer fick paret disponera "Cathrineholms gård". Området friköptes 1949 av Olof Kullberg-Mayer. Efter makarnas död övergick äganderätten till sonen, direktör Fred Kullberg, 1913—1980, som 1961 sålde fastigheten till tingsdomaren Gustaf Wetterling.

113 Katrineholms Hem- o. finbageri, Hulda Persson.

"Bull-Hulda", 1877—1947, hade bageri och brödbutik i Djulögatan 30 (mitt emot Stadsbiblioteket) samt servering i Skogshyddan i kvarteret Järven vid "Skogen runt", en omtyckt promenadväg. (Hj II s. 142.)

53 Katrineholms Järnvägshotell, L(eonard) Linden.

1872 startade August Finlöf, senare förlagsman för Carl Fredrikson, serveringsrörelse i en järnvägen tillhörig envåningsbyggnad intill stationshuset. Verksamheten flyttades sedan till en nybyggnad (Järnvägshotellet). Detta innehades därefter av Hanna Andersson (1878—1897), Leonard Linden (1897—1919), Lydia Bergman (1919—1950), Sven Erik Näsström, Astrid Tobiasson-Källström och Bengt Octavisson. Näsström ändrade namnet till Hotell Linden eftersom han ansåg Katrineholm vara "Lindarnas stad"(!) Hotellet har nedlagts på 1970-talet. Om Leonard Linden, se denne.

7 Katrineholms Stationsinspektorsexp.

Stationsinspektör var 1913 J. R. Zandén (1909—1916). ”Stor och kraftig”.

116 Katrineholms Manufakturaffär.

Storgatan 23; affären kallad ”Manuffen”. Innehades av J. Johansson, f. 1871. Kyrkligt intresserad, ledamot i kyrkorådet, kyrkvärd. ”Stilig man”.

9 Katrineholms Mejeri.

Köpmangatan 17. Samhällets första (?) mejeri. Redan 1889 hade Erik Andersson mejeri på tomt. I en byggnad utefter gatan fanns bl. a. en mjölkbutik, där Anderssons hushållerska mamsell Larsson med myndig ton skötte affärerna. Efter A. kom Erik Ohlsson (”Mejeri-Olle”). Mejeriverksamheten upphörde omkring 1924. Se även Plantin, A. G., bygmästare.

226 Katrineholms Municipalsamhälles kommunalrum.

Drottninggatan 5. Hade inrättats 1907, då polishuset-brandstationen byggdes. Vid denna tid hade samhället endast en tjänsteman i förvaltningen, nämligen telegrafingenjören Gustaf Hellström, som tjänstgjorde som samhällets kassör. (Hj II s. 80.)

30 Katrineholm Poliskontor.

Drottninggatan 5. Inrättat 1907. Polisupplysningsman, senare stadsfiskal, var Anders Ferdinand Andersson, 1868—1930. (Hj. II s. 97 ff.)

96 Katrineholms Postkontor.

I samband med järnvägens tillkomst bestämdes genom Kungl. Brev 1862 att i K. skulle öppnas en postexpedition. För ändamålet uppfördes ett tvåvåningshus öster om hotellbyggnaden, försett på framsidan med riksvapnet och ”Kongl. Post”. (Hj I s. 110.) Den förste postmästaren var Carl Johan Tunelius, 1827—1896. (Hj II s. 193.) 1906 stod ett nytt posthus färdigt vid Postgatan 4. Arkitekt: professor G. Dahl, Stockholm. Entreprenörer: bygmästare C. V. Andersson, murarmästare K. A. Tenström, Kristiansons Mek. Verkstad och målarmästare Gustaf Albin. Möblerna hade levererats av Fredriksons Snickerifabrik. Byggnaden ansågs ”ha en viss likhet med Riddarhuset i Stockholm”. Postmästare 1913 var Gustaf Herman Nicolaus Westman (1911—1917). (Hj II s. 134.) 1951 togs nytt posthus vid Fredsgatan i bruk.

154 Katrineholms Praktiska skola.

Grundad 1906 av folkskolläraren Oscar Johansson från Mörlunda i Småland. 1913 drevs skolan av nya AB. Katrineholms Praktiska skola. Rektor var Wilh. Mannegård. Sedan han på Olympiska spelen i Stockholm 1912 åsett en gymnastikuppvisning tog han initiativet till uppförande av det första gymnastikhuset i K., uppsatt på skolans om-

råde och senare kallat "Röda ladan". Samtidigt uppfördes utefter Linnévägen en byggnad avsedd för hushållsskola. (Hj II s. 63 ff och Hjelmberg: Skolan som gått långa vägen.)

220 Katrineholms Rullföringsområde Nr 42.

(Almqvist, C. G., kapten.) A. bodde Köpmangatan 20. Gymnastiklärare i Kommunala Mellanskolan.

162 Katrineholms Slakteri- och charkuteriförening.

Föreståndare K. G. Andersson.

122 Katrineholms Stenhuggeri.

Djulögatan 24, innehavare Alfred Konstantin Pettersson, 1878—1918. Se annons s. 5.

82 Katrineholms Telegrafstation.

Innan Katrineholm fick telefonförbindelse med yttervärlden kunde man avsända telegram på järnvägstelegraf. 1894 inrättades särskild telegrafstation i det av Lars Petter Larsson byggda huset där telegrafstationen sedan 1890 var inrymd. Se sid. 4. (Hj I s. 132.)

134 Katrineholms Tidning. Red. Hjalmar E. Nelson. (Ankn. till bost.)

Tidningen hade startats 1887 och upphörde 1924. Trycktes t. o. m. 1923 i Eskilstuna såsom avläggare till Sörmlands-Posten och 1924 hos Bröderna Holmbergs Tryckeri i K. Utgav 1913 denna katalog. Se även Nelson, Hjalmar E., samt annonser s. 3 m. fl. (Hj I s. 135 o. III s. 85.)

67 Katrineholms Varmbadhus.

Drottninggatan 13. Ägare: Katrineholms Badaktiebolag. Uppfört 1897, använt till 1934, då verksamheten överflyttades till det då nybyggda varmbadhuset på Hantverkaregatan 18. (Hj III s. 217.)

78 Kihlgren, Aug(ust), prokurist.

1851—1922. Kamrer hos Kullberg & C:o. Ledamot i municipalfullmäktige, kyrkorådet (25 år) och Immanuelsförsamlingens styrelse. Bebojde den s. k. Kihlgrenska villan vid Kyrkogatan.

151 Kihlgren, Carl, köpman.

1879—1954. Son till August Kihlgren. VD i AB Kullberg & C:o (1914—1918). En av stiftarna av Odd Fellowlogen i K.

46 Klint, Eric (Gustaf), arkitekt.

1874—1919. Möbelarkitekt hos Carl Fredriksons Träförädlings AB. Skapare av "Katrineholms-möbeln". Lärare vid Praktiska skolan. Ägde Katrineholms-Kurirens nuvarande fastighet vid Kungsgatan, tidigare missionshus.

106 Kristianson, O(skar) E(dvard), velociped- och mekanisk verkstad, rörläggare. Ankn. bostaden.

K., 1868—1925, hade 1898 startat smedja, hovslageri och tillverkning av anordningar för utgödsling. Företaget 1927 omändrat till AB Kristianssons Mekaniska Verkstad med Roland Larsson som chef och Carl Lagerholm som kamrer. Senare innehavare av verksamheten har varit direktören Gunnar Larson och Byggnads AB — E. E. Norrman o. Son. Verksamheten upphörde 1973. Bland företagets produkter märktes cykeln ”Stark”. Se annons på ramsida 4.

47 Krämbol, Cl(aes) C(arl)son Lewenhaupt.

Greve, 1880—1965. Senare innehavare av Claestorps fideikommiss, jur.utr.kand., attaché, överhovjägmästare. Kommunalt verksam i Östra Vingåker.

83 Kullberg, K(arl), apotekare.

1854—1940, bror till August Kullberg. Ägde villan Storgatan 6 (Hj III s. 254). Hade varit i USA och där innehaft en drugstore. Blev kontorschef hos Kullberg & C:o. Ledamot i styrelsen för Kommunala Mellanskolan. En dotter var Elin Håkanson. Se Håkanson, Axel.

175 Kullberg & C:o.

4 Grundat 1876 av August Kullberg, 1852—1913. Bolaget, 1914 omändrat till aktiebolag med köpmannen Carl Kihlgren som VD, uppgick 1915 i Arvika-Baltic men blev 1926 åter självständigt bolag med ingenjören Oscar Grönkwist som direktör. Han efterträddes 1937 av agronomen Swen Alverud och denne 1946 av Nimrod Dahlström. Kullberg & C:o gick under Alveruds tid upp i Arvika-Verken. 1961 gick detta bolag upp i Bolinder & Munktel i Eskilstuna. I samband därmed flyttades kontoret, som senast var förlagt i det s. k. AVA-huset vid Trädgårdsgatan, till Eskilstuna, och Kullbergiska företaget, som betytt så mycket för K., var för alltid borta därifrån. (Hj II s. 32 ff.)

57 Kullbergiska huset.

Uppfört 1902—1904 av ovannämnde grosshandlaren August Kullberg. Efter hans död beboddes det av änkan Josefine och efter dennas död 1933 av dottern Amy med make Olof Kullberg-Mayer. Efter deras död — Olof K.-M. avled 1956 och Amy K.-M. 1958 — övergick fastigheten till deras son direktören Fred Kullberg, som 1960 sålde den till Katrineholms stad, vilken i sin tur upplät fastigheten till Civilförsvarsstyrelsen att användas som fältskola för civilförsvaret. (Hj II s. 38 ff.)

187 Kumlien, (Frans) Rob(ert), stationsskrifvare.

Gift med Hanna Kumlien, som innehade damfrisersalong i Villa Bellevue vid Storgatan. Se annons s. 3.

138 Lager, (Gustaf) Hj(almar), handlande.

Bodde i villa Mathildenborg. Hade speceriaffär, först i Baptistförsamlingens fastighet vid Kapellgatan som han övertagit efter "Kapell-Eriksson" och därefter i pastor Adolf Palmborgs (se denne) fastighet i hörnan av Bondegatan och Kapellgatan. Affären övertogs av C. Fridolf D. Fors och efter denne av Tekla Söderström.

80 Larsson, L(ars) P(etter), byggmästare.

1845—1928. "Lars-Petter" byggde i K. ett hundratal hus, som efter honom fick namnet "Lars-Petershus". Av dessa finns 1983 endast ett kvar, f. d. Samskolan i hörnet av Hantverkaregatan och Djulögatan. (Hj II s. 50, 60, 65 o. III s. 209.)

105 & 225 Larsson, C. G. & C:o, fisk- och diversehandel.

1902 startade Axel Olsson, 1881—1947, och Carl Gustaf Larsson, 1870—1935, båda från Lindtäppan i Österåker, i fastigheten Köpmangatan 6 en fisk- och speceriaffär. Larsson "fångade fisken och Olsson sålde den". 1927 separerade de båda kompanjonerna och Larsson satte upp en egen fiskaffär i av honom ägda Köpmangatan 12. Olsson fortsatte med fiskaffären, utökad med viltaffär, till sin död, då lokalerna övertogs av den dåtida ägaren av fastigheten, Katrineholms Elektriska Byrå. Speceriaffären hade Olsson tidigare överlåtit till Erik Johansson och Aldor Kjellberg. Efter Larssons död övertogs dennes verksamhet av sonen Tage Larsson, 1902—1970, och dottern Ester Larsson. Affären upphörde 1965. Se annons s. 4.

192 Larsson, C. J., hatt- och mössaffär.

1852—1932. Köpmangatan 20. L. kallades "Möss-Lasse". Originell. Hade en vana att prova mössor och hattar på sitt eget huvud och avgjorde därefter om de passade för kunden. En dotter till L. var Hilda Larsson-Spong-Svensson, en känd, originell katrineholmare.

64 Larsson, E(rik), vattenledningsaffär, velociped- & mek. verkstad.

1890 hade pumpmakare Per Larsson kommit till K. från V. Vingåker. Han hyrde av Oscar Perman en verkstadslokal på Fredsgatan 19. 1905 övertog en broder till Per, Erik, 1860—1948, verksamheten, som kraftigt utvecklades sedan K. fått vatten- och avloppsverk 1907. Han tillverkade också cykeln Atlas. Hans verkmästare E. G. Andersson konstruerade en fotogenmotor, som senare kom att tillverkas i de av August Kullberg grundade Sandbäckens verkstäder. 1939 övertogs firman av sonen Oscar, 1888—1965, och vid dennes död av adoptiv-sönerna ingenjörerna Alf och Bengt Larsson. Företaget, numera E. Larssons VVS AB., med sina lokaler Ljungvägen 3, överläts 1982 till ny ägare. Företaget har sedan gammalt kallats "Pump-Lasses". Se annons på ramsida 2.

- 6 Lewenhaupt, A(dam) (Ludvig) (Carl), greve, kammarherre, Sjöholm.**
1861—1943. Riksheraldiker, hovmarskalk, överstekammarjunkare, introduktör för främmande sändebud m. m. Har utgivit bl. a. "Karl XII:s officerare" och "Sveriges Ridderskap och Adels kalender" (1905—1917), "En färd till minnenas värld" och "Svenskt sjuttital".
- 71 Lindeberg, Kristina, fru, handl.**
1860—1940. Grundade 1898 en speceriaffär på Norr, Brunnsgatan 16, och 1912 en speceri- och bosättningsaffär i Trädgårdsgatan 24. Den förra drevs som filial till 1924, då den överläts på annan person. Dottern Olga, gift Larsson, 1888—1978, övertog 1938 den senare affären. Hon överlät den 1945 till Åke Andersson som ändrade firman till Speceritjänst. Verksamheten 1966 flyttad till Vingåkersvägen 3 och därefter till Oddergatan. Ny ägare: sonen Lars-Åke Andersson. Trädgårdsgatan 24 revs 1979.
"Lindebergs knäck" som såldes i Brunnsgatan 16, var en eftertraktad läckerhet för barnen på Norr.
- 121 Lindeberg, Christina, matvaruaffär.**
Samma som föregående.
- 133 Linden, Leonard, direktör, bostad.**
1861—1919. Innehade Järnvägshotellet åren 1897—1919. Legendarisk katrineholmare. "De smås, fattigas och konstnärernas vän." Han ägde under några år Dufveholms herrgård, inköpt från Wernbohls Fabriks AB. (Hj II s. 131.)
- 26 Linden, Leonard, direktör, Dufveholm.**
- 193 Liljenberg, Alfr(ed), predikant.**
Föreståndare för Immanuelförsamlingen (1905—1913). Grundade Liljenbergs Papper AB, som hade fabrik vid Gjuterigatan, förstörd genom mordbrand 1921. (Hj III s. 250 ff.)
- 229 Lindström, John, agentur.**
1865—1928. Bodde vid Skolgatan. Försäljare av margarin och konserver. "Margarin-Lindström".
- 222 Lundberg, Emil, handelsträdgård.**
L., 1870—1963. Anlade trädgård i kv. Siken (den del som begränsas av Tegnervägen—Malmgatan—Linnévägen). Från 1931 arrenderades rörelsen av trädgårdsmästaren Carl Albin Carlsson, "Calle på Mossen", som 1938 inköpte densamma. Trädgården är numera nedlagd och området bebyggt. Av L. innehavd villa vid Linnévägen flyttades hel till tomt vid Idrottsgatan.
- 41 Lundberg, Claes (Alfred), kvarnägare, Katrineholm.**

3 Lundberg, Claes (Alfred), kvarnägare, Djulö. (Rätt stavning: Clas.) L., 1870—1932, ägde Köpmangatan 15. Uppförde där 1900 en större kvarn. Drev den till sin död. Senare innehavare: Sörmländska Lantmännens Centralförening och Katrineholms stad. Denna lät riva kvarnen 1976. L. uppförde 1914 på tomten ett butiks- och bostadshus utefter Köpmangatan. Det revs 1976 och ersattes av det nuvarande affärshuset, ägare Byggnadsfirman Erikson & Malmnäs. L. drev även Djulö kvarn. Han var socialt intresserad. Tog bl. a. initiativet till de första Barnens Dag i K. 1921 och 1922. Var varm främjare av Katrineholms Barnhem. Ledamot i stadsstyrelsen (1917—1924) samt i stadsfullmäktige och barnavårdsnämnden (ordf.). Anlade Strandkaféet vid Dufveholmssjön. (Hj III s. 121, 124 o. 131.)

12 Lundin, Ludvig, järnhandlare. Bostad ankn.

1871—1961. L. och dennes broder Carl Fredrik Lundin hade 1891 övertagit en av Johan Fredrik Johansson 1875 startad butik för försäljning av ”mjöl och järnvaror” i fastigheten Köpmangatan 11. 1913 bildades AB Ludvig Lundins Järnaffär med Ludvig L. som VD. Aktiemajoriteten i bolaget övertogs 1919 av Johan Torsten Jardh, som två år tidigare blivit VD i bolaget. 1941 sålde J. sina aktier till Georg Holmdahl och Erik Hedström. Företaget har därefter gått i arv till Göran Holmdahl och Lars Erik Hedström. Det har numera sina lokaler i Vingåkersvägen 12. Se även Plantin A. G., byggmästare.

60 Löfåsen, St. Malms sockens vårdanstalt.

Den första vårdanstalten i K. utgjordes av en liten stuga vid Kyrkogatan. I början av 1900-talet inköpte socknen torpet Löfåsen, tillhörigt Stora Djulö. 1902 uppfördes på torpet en större byggnad, som utgjorde Katrineholms fattigvårdsanstalt till 1955, då den ersattes av åldringshemmet Furuliden. Samma år såldes fastigheten till Södermanlands läns landsting, som å platsen lät uppföra ett flertal byggnader för långvarigt sjuka. Den gamla byggnaden hade ritats av den legendariske arkitekten N. J. Ackzell och uppförts av byggmästare Anders Plantin. (Hj. II s. 117 ff.) Den revs 1982.

206 Malmberg, (Frans) Attil, bokbindare.

1868—1949. Drev även tobakshandel i Kungsgatan 8 till 1937, då denna rörelse övertogs av Erik Karlsson-Karreskog. M. var bror till byggmästaren Emil Malmberg (som byggt Änglahuset) och ”Nergårds-Lasse”, en känd bondkomiker, som uppträdde på Skansen och berättade sörmlandshistorier. Se annons s. 3.

217 Malmström, C(arl) F(redrik), snickare.

1845—1926. Fredsgatan 31. Handikappad. Satt i rullstol och svarvade.

227 Manderströmska villan.

Låg vid Storgatan 8 och ägdes av friherre Fredrik Manderström,

1848—1927, son till ståthållaren på Ulriksdals slott, friherre M. Fredrik M. slöt sin ätt.

En broder till Fredrik, Carl Manderström, 1846—1912, hade jämte hustrun Augusta von Post, 1856—1913, ägt Dufveholms herrgård (1893—1911). Dessa makar stiftade Post-Manderströmska fonden för hjälp åt behövande. Carl M. byggde villan på Skolgatan 2 men dog innan den var färdig för inflyttning. (Hj II s. 132.)

84 Maskininspektörens exp.

123 Maunsbach, Arv(id), kamrer.

1880—1964. Anställd vid Grönkvists Mekaniska Verkstad, senare disponent för AB Grönkvists Gjuterier, nuvarande Pump-Separators Gjuterier. Kommunala uppdrag. En av stiftarna av Södermanlands landstormsförbund och Frivilliga bilkåren. Intresserad av fruktodling, ordf. i Södermanlands fruktodlareförening. Ägde Finstorp i V. Vingåker och Vasavägen 16 i K. (Maunsbachska villan, numera riven.)

178 Mayer, Fritz (Emil), biografägare. (Rätt namn: Meyer.)

Drev biograf i "Westmans salong", Gersnäsgratan 3.

221 Melén, Karin (Josefina), tandläkare.

1881—1933. Dotter till underlöjtnanten Gösta Melén. Hade mottagning i föräldrarnas lägenhet vid Bryggaregatan. Se annons s. 7.

16 Mellersta Sveriges Varuförsäkringsbolag, dir. A(dolf) Weckman.

Kontor i Tingshusgatan 6, senare benämnt Hermeshuset. Företaget grundat 1888 av direktör Weckman, 1840—1919. Ändrade flera gånger namn, senast 1937 till Försäkringsbolaget Hermes. Flyttades 1938 till Stockholm.

W., framstående kommunalman, tog initiativet till att K. fick vatten- och avloppsledningar 1907. Förslagsställare till utredning om stadsrättigheter för K. Han var "den förste verkliga kommunalmannen i K. och den ende av format före Oscar Strutz". (Hj II s. 103 o. 105.)

165 Mård, (Johan) Arv(id), cigarraffär.

1878—1933. M. hade butiken först i Lindens hus vid Storgatan 27 (Hj III s. 253), senare i Vasavägen 11. Frisinnad ledamot av stadsfullmäktige. "Var Hermods korrespondensinstituts förste elev."

134 Nelson, Hjalmar, E., redaktör.

Redaktör för Katrineholms Tidning, senare chefredaktör för Westmanlands Allehanda i Västerås och Södermanlands läns tidning i Nyköping. Se även Katrineholms Tidning. (Hj III s. 85.)

199 Nilsson, Martin, handl.

Hade livsmedelsaffär i Köpmangatan 13, efterträddes av Joel Melchersson.

- 26 Nordholm, H(enrik), distriktsveterinär.**
1844—1919. Bodde vid nuvarande Stockholmsvägen vid Vasabron. En dotter, Alma, var småskollärarinna i K.
- 153 Nylin, G. L., målaremästare.**
1857—1946. Kungsgatan 18.
- 144 Odd Fellow, logen Karl Knutsson Bonde.**
Bildad 1911. Hade först lokal i våningen över Lundins Järnhandel, Köpmangatan 11, och sedan 1915 i nuvarande Stadshotellet. Övermästare 1913 var Carl Kihlgren och Konrad Grönkvist. Se dessa.
- 63 Ohlsson, M(atilda), ackuschörska.**
Gift med skomakaremästaren E. J. Ohlsson. Bodde vid nuvarande Stockholmsvägen vid Vasabron. Farmor till kamreraren Olov Olsson ("Lill-Olle"). (Hj III s. 103.)
- 196 Olsson, P., agentur för Thermaenius tröskverk, motorer och lokomobiler.**
- 209 Ohlson, Dagmar, telefonist.**
Bodde vid Bryggaregatan. Senare gift med spannmålshandlanden Arthur Andersson. Dotterdotter till gästgivaren C. E. Eriksson och syster till Magda O., gift Alm. Se Hahr & Olssons modeaffär.
- 136 Oppunda Tingshus.**
Häradsrätten flyttade 1882 från Stensjö i Stora Malm till K., där tingshus uppförts vid Storgatan, 1938—1939 ersatt av ett nytt tingshus på samma plats. Arkitekt: Gustaf Clason, Stockholm. Byggmästare: Byggnadsfirman Bröderna Larsson i K. (Hj III s. 222 ff.)
- 68 Oppunda härads sparbank.**
Flyttade 1881 från Stensjö i Stora Malm till K. med lokaler i tingshuset vid Storgatan och 1893 till eget hus vid Bievägen 3 (nuvarande pastorsexpeditionen). Flyttade 1930 till Köpmangatan 13. Nytt bankhus, Köpmangatan 11, 1967. Arkitekt: Sparbankernas Arkitektkontor, Stockholm. Byggmästare: Byggnadsfirman Erikson & Malmnäs i K. (Hj I s. 133 o. III s. 220 ff.)
- 213 Pastorsexpeditionen.**
Vid denna tid i Stora Malms Kommunala Mellanskolas byggnad vid Djulögatan, nuvarande Konsthuset. Flyttades 1930 till sin nuvarande plats, Bievägen 3. (Hj I s. 133.)
- 103 Palmborg, Adolf, pastor.**
1859—1942. Pastor i K:s baptistförsamling (1891—1920). Bodde i Baptistkapellet vid Kapellgatan. Ägde Bondegatan 51, en byggnad som kallades "Himmelriket". I närheten låg ingenjören N. J. Ackzells

villa, som denne kallade "Helvetet". P. ledamot av municipal- och stadsfullmäktige. (Hj II s. 125.)

43 Paulsson, S(ven) E(rik), färger, kemikalier och tapeter. Ankn. bostaden.

P., 1863—1932, öppnade 1897 färghandel i Drottninggatan 3 (Hellerbergsska fastigheten) efter att ha haft målerirörelse i K. sedan 1894. Färghandeln flyttade 1902 till ett av P. uppfört stenhus i hörnet av Fredsgatan och Vasavägen (det s. k. Oscariahuset) samt 1907 till Köpmangatan 14. P. var initiativtagare till samt sekr. och ordf. i Industri- och Hantverksföreningen. Stadsfullmäktigeledamot.

Firman ombildades 1934 till aktiebolag med sonen Hugo Paulsson, 1892—1942, som VD. Övriga delägare var hustrun Hulda och döttrarna Bojan och Anna-Maja. Förste man blev Rudolf Elert. Senare ägare var under viss tid S. E. Paulssons dotterson Gunnar Alm och Helmer Zakrisson. Numera drives företaget med Lennart Dahlgren som VD. Se annons s. 2 och Jakob Perman: "Paulssons 50 år". Katrineholm 1947.

32 Perman, Firma, diversehandl. Filial ankn. Bostad ankn.

Grundad av Oscar Perman, 1863—1911. Den äldsta affären i K i sin bransch, först i Drottninggatan 2, senare i Stortorget 2, filial i Fredsgatan 5. Var jämte Leufvéns affär i Stortorget 1 samhällets största handel i livsmedelsbranschen. P. var en av grundarna av Katrineholms Minuthandlarförening och dess förste ordförande. Affären överläts 1917 till John Carlsson och 1926 till Marianne Johansson. En son till P. var typografen, representanten m. m. Jakob Perman, "gammal katrineholmare" och känd profil. Se annons s. 4. (Hj III s. 76).

107 Persson, Gustaf, handlande.

Hade butik på Norr, hörnet Storgatan-Sandgatan.

23 Persson, Th(eodor) (Elias), slaktare. Bostad ankn.

P., 1874—1951, ägde Köpmangatan 16. Om en uppmärksammande brand med dödsoffer, se Holm, Axel. I en nybyggnad hade P. charkuteriaffär, 1925 överlät till O. Johansson (OJ). En son till P., Sten Sandzelius, drev en tid i fastigheten garn-, triå- och manufakturaffär, senare benämnd Hedvigs Manufaktur.

59 Pettersson, (Carl) (August) Hjalmar, bokhandl. Bostad ankn.

1878—1932. Startade 1902 samhällets första fullständiga bokhandel i Lindens hus, Storgatan 27, flyttad till Drottninggatan 3. Hade även boktryckeri i Sandgatan 5. Företaget 1926 omändrat till AB Hjalmar Petterssons Bokhandel med Åke Hjalmarson som VD. Nuvarande ägare Kjell Laestander. Affärslokal i varuhuset Violen.

93 Pettersson, Axel, skrädderi och klädesaffär.

Köpmangatan 14 (Bagar-Linas hus). Senare innehavare sonen Carl Axel W. Axelsson. Se annons s. 1.

122 Pettersson, K., fabrikör. Bostad ankn.

Innehavare av Katrineholms Stenhuggeri, Djulögatan 24. Se detta.

109 Plantin, A(nders) G(ustaf), byggmästare.

1853—1934. Uppförde bl. a. "Plantinska huset" vid Köpmangatan, numera Domushuset, (den äldsta delen 1912) samt ålderdomshemmet Löfasen (1902). Var en av initiativtagarna till Industri- och Hantverksföreningen. Innehade senare, jämte sonen Hjalmar, järnhandel i fastigheten tills denna 1918 inköptes av Konsumtionsföreningen.

Järnhandeln övertogs av Ernst Larsson, 1931 av Birger Ohlsson, 1941 av AB Birger Ohlssons Järnhandel, 1957 av järnhandlaren Olov Ohlsson och 1966 av AB Ludvig Lundins Järnaffär. Under åren 1918—1955 var affären i Köpmangatan 17 (se Katrineholms Mejeri) och intill 1983 i Mercurhuset, Fredsgatan 44. Se annons s. 1. (Hj III s. 197.)

141 Ringborg, L. E.

37 Ringborg, B(irger), trävaruhandl.

Uppköpare av aspvirke för tändsticksfabriker. Se annons pärmsida 1.

66 Sandbäckens Mek. Verkstad. Ankn. till verkmäst.

Startad år 1909 av August Kullberg för tillverkning av en fotogenmotor, upfunnen av E. G. Andersson och F. V. Eriksson. 1910 bildades AB Sandbäckens Mek. Verkstad, ägare Kullberg & Co. Tillverkade "Fortuna-kvarnen", en kvarn med liggande stenar. Bolaget övertogs 1939 av ingenjören Rudolf Engström och senare av sonen Åke Engström. Ny firma: Engströms Verkstäder AB. 1980 ny ägare. (Hj II s. 120.)

131 Sandström, Carl J., kvarnägare, Stora Djulö.

198 Severin, A(ugust) (Arvid), köpman.

Bodde vid Tingshusgatan. Drev grossisthandel med konfektyrer.

11 Schmidt, (August) (Fredrik) Wilhelm, bankdirektör, Villa Solhem.

1839—1917. Direktör för Södermanlands Enskilda Bank i K. (1903—1914). Villa Solhem låg på Norr med adress Bondegatan 6. Var gift med Ida Sofia Ulrika von Kraemer, död 1914, "en dam som togs hänsyn till på kafferepen".

95 Schänk, S(eth) J(osua), handl.

Hade butik i Kungsgatan 8. Senare innehavare av butiken: Gustaf Svensson, Leopold Noordh och Jarl Jernunger. Se annons s. 5.

65 Sjöstedt, Per (Walentin), tandläkare.

1860—1914. Hade mottagning i Tingshusgatan 10 (nuvarande Hotell Gillet). Var gift med Signe, en dotter till provinsialläkaren Lauritz Bernhard Smitt, död 1907.

51 Sjöström & Ericsson, modehandel. (Rätt stavning: Ericson.)

Köpmangatan 14. Affären grundad 1892 av Ida Carolina Hahr, f. Thidholm 1864, överlåten 1903 till Matilda Sjöström och Agnes Ericsson. Senare innehavare Astrid O. Johansson, dotter till kakelugns-makare Wiktor Johansson.

62 Sultan, Anders, konditor.

1877—1957. Övertog 1910 Ernst Lindbergs konditori i Kyrkogatan 21. Flyttade 1917 till Storgatan 33. Senare ägare av konditoriet har varit Tage Olsson, Enar Hell, Henning Persson och Josef Olsson. Den sist-nämnde flyttade 1962 rörelsen till det nyuppförda Norr City, Storgatan 27.

159 Svedlund, L. O., ingenjör.

Startade tillsammans med Fritz Egnell Katrineholms Elektricitetsverk och AB Svedlunds gasmotorer. Elektricitetsverket uppfördes på tomten Fredsgatan 35 och fabrik för tillverkning av gasmotorer på annan tomt vid Fredsgatan (senare Svenska Emballagefabriken). Hade första bilförsäljningen i K. med ingenjör Roland Wengström som föreståndare. En broder till S., Axel Svedlund, konstruerade de gengasaggregat för bilar, som användes i Sverige under andra världskriget. Betr. Elektricitetsverket se Katrineholms elektricitetsverk. (Hj II s. 110 ff.)

228 Svenska varuimporten.

Under denna firma drev köpmannen Axel Richard Andersson, 1883—1961, Katrineholms-Basaren (15-öres-Basaren) först i Bievägen 5 och senare i Stortorget 2 samt Gottköpsaffären i Vasavägen 11. A. var också postutbärare (i 46 år). Verksam inom Katrineholms Köpmannaförening, ordf. i manufaktursektionen. Nedlade ett stort arbete inom idrotten i K. Var med 1908 och bildade Idrottsföreningen Kamraterna. I KAIK var han klubbmästare, vice ordf., ordf. (1923—1934), heders-ordf. i Föreningen Gamla AIK-are, ordf. i Föreningen Idrottens främjande. Stormästare inom SF-orden. Se annons s. 9.

146 Svensson, Hilma, fru, fältskär.

1868—1938. Vasavägen 14. Var mycket anlitad för tandutdragningar och behandling av sårskador (särskilt på torgdagarna, då polisen kom upp med kombattanterna). Innan Kullbergsska sjukhuset fanns och katrineholmarna måste behandlas på lasarettet i Flen fick fältskärn Svensson i många fall ha hand om eftervården av sjuka patienter. Hilma S. var gift med Gustaf Svensson, lantbrukare i Strängstorp i Floda och innehavare av affärsbyrå i K. (Hj III s. 103.)

234 Svensson, A(lfred), plåtslagare.

1881—1918. Bodde vid Stallgatan. Rörelsen övertogs vid S:s död av hans verkmästare Werner Gustafsson som startade Werner Gustafssons Plåtslageri. Detta övertogs 1968 av sönerna Karl och Olov Gustafsson,

lokal Östermalmsgatan 17. Verksamheten drives under firma Bröderna Gustafssons Plåtslageri AB. Företaget har fortfarande kvar Svenssons telefonnummer (10)234.

218 Stenberg, Joh(annes), rektor.

1886—1947. Köpmangatan 20. Rektor (1912—1947) vid Stora Malms Kommunala Mellanskola och dess efterföljare Katrineholms Kommunala Mellanskola, Katrineholms Samrealskola och Katrineholms Allmänna Läroverk. Hade stor andel i att K. fick kommunalt gymnasium. Humanist, hembygdsforskare, en av initiativtagarna till Katrineholms Hembygdsförening. President i Rotary-klubben. Skrifter: "Rundtur i Katrineholmstrakten" (1934), "Cykla, vandra, orientera i Katrineholmstrakten" (1946), tillsammans med fil. lic. Ivar Schnell: "Katrineholm och Katrineholmstrakten" (1949), postumt utgivet (H. Hjelmberg redaktör): "Herremän och bönder i Stora Malm" (1956). (Hj II s. 60.)

204 Strutz, Ebba, telefonist.

1891—1950. Senare gift Lindén. Dotter till Oscar Strutz. Sedermera kassörska vid Telegrafverket.

17 Södermanl(ands) Ensk(ilda) Bank.

224 Södermanl(ands) Ensk(ilda) Bank. Direktören.

Grundad 1859 i Nyköping. 1881 inrättades s. k. växlingskontor i K. och 1889 kommissionskontor med kamreraren i Sparbanken Fr. Wilhelm Schmidt som föreståndare. Banken, som först hade kontor gemensamt med sparbanken i tingshuset, inflyttade 1889 i ett av Lars Petter Larsson byggt hus vid Järnvägsplan (platsen för det senare uppförda Kullbergsgka huset). När förstnämnda hus revs 1902 för att lämna plats för det senare, flyttade banken först åter till tingshuset, därefter till Kullbergsgka huset då detta 1904 stod färdigt. Banken skulle flytta ytterligare ett par gånger, först till "Stadshuset", som Stadshotellet då kallades. Detta kontor benämndes A-kontoret. Banken hade också ett B-kontor i en mindre byggnad vid Köpmangatan intill "Bagar-Linas" hus (Hj III s. 191). A-kontoret flyttades 1927 till det stora bankhuset i hörnet Köpmangatan-Drottninggatan och samtidigt flyttades B-kontoret till Stadshotellet. Detta kontor upphörde 1937. Chef för banken 1913 var förutnämnde Schmidt. (Hj I s. 133.)

77 Söderman, (Otto) E(mil), komminister.

1874—1955. Bodde på komministergården Laggårhult. Tjänstgjorde i K. 1906—1945. (Hj III s. 167 o. 170 ff.)

126 Södermanlands Läns Tidning. Platsredaktion.

Bievägen 4. Platsredaktör Hilda Andersson (1910—1924), död 1937. Känd katrineholmare, kallades både "Karl XV" och "Läns gumman". Utgav tidskrifterna "Om nibussen" och "Sörmlänningen. Läsning för nytta och nöje". (Hj. III s. 87.)

- 94 Södermanlands Nyheter. Platsredaktion.**
- 188 Tingvall, C(arl) A(xel), hatt-, möss- och pälsvaruaffär.**
T. 1849—1922. Affären i baracken på Köpmangatan 18, nuvarande Tempofastigheten. Se annons s. 2.
- 168 Trygg, Lifförsäkr. K. V. Fredriksson, inspekt.**
- 166 Törnbom, Anna, hatt-, möss- och pälsvaruaffär.**
Köpmangatan 14. Grundad 1870 av fröken Carolina Hellström, övertagen 1905 av Anna Törnbom, 1875—1915, gift med lokföraren Gotthard Leonard Andréén. Butiken övergick 1939 till sonen Tore Andréén, 1909—1980, och därefter till den senares hustru Astrid Andréén. Företaget numera i aktiebolagsform. Äldsta affär i sin bransch i K.
- 195 Wahlström, Ebba, damskrädderi.**
Ebba W. övertog 1905 en affärslokal i ”Miljontorparns” hus i hörnet Köpmangatan—Hantverkaregatan (Köpmangatan 18) som tidigare innehafts av Kihlgren & Johanssons Klädes- och Manufakturaffär. Hon öppnade där en sybehörsaffär, senare kompletterad med damskrädderi och manufakturaffär. Sedan W. avlidit fortsattes rörelsen av maken ingenjören Oscar Kenth, 1888—1953. 1944 utvidgades verksamheten att omfatta damekipering i lokal i Köpmangatan 22 (f. d. Haglunds Kappaffär). 1946 övertog Nils Steberg lokalen i Köpmangatan 18 och öppnade där herrekipering. Verksamheten i nr 22 överläts 1952 till Inga och Henry Andersson, Axelssons Damkonfektions AB., som hade butik i Grandfastigheten. 1971 var det nuvarande affärshuset Köpmangatan 20 färdigt och dit flyttade ”Axelssons”. Samtidigt nedlades verksamheten i Grandfastigheten och Köpmangatan 22.
- 142 Valentin, Bernh(ard), målaremästare.**
1882—1936. Dekorationsmålare. Bodde vid Tingshusgatan.
- 189 Venäll, E(fraim) E., handl.**
1886—1957. Fadern, mejeristen Lars Johan Venäll, upplät i sin fastighet, Fredsgatan 9, lokaler till Oscar Johansson för Katrineholms Praktiska skola. Efraim V. hade speceriaffär i ett av två lustiga små gulmålade hus vid Storgatan. Bland barnen på Norr var han känd för sina ett-öres-knäckar bestående av ”en klick sirup och en smörpappersbit”.
- 157 Wengström, R(oland), ingenjör, bostad.**
1882—1936. Delägare i och chef för Carl Fredriksons Träförädlings AB, chef för Svenska Skifferverken. Katrineholms förste bilförsäljare, senare bilbesiktningsman. Ordförande i stadsstyrelsen, ledamot av

stadsfullmäktige och drätselkammaren. Ägde fastigheten Solkullen vid Bondegatan. (Hj III s. 187.)

28 Wermbohl, Fabriks-Aktiebol., 9—2, 4—7. (Dåtida rätt stavning: Wermbohl.)

Wermbohls Bruk, trämassefabrik, startat 1873 av greve Sten Lewenhaupt på Claestorp, greve Mauritz Lewenhaupt på Beckershof och Fredrik von Post på Stora Djulö. 1916 sålt till Holmens Bruk, som drev bruket till 1939—40. Senare ägare av fastigheten Sveriges Hampodlareförening och från 1953 Byggfackens Produktions AB (BPA) — Värmbolsindustrierna. Se även Håkansson, Axel.

56 Vestman, (Knut) Arvid, åkare. (Rätt stavning: Westman.)

1882—1955. Bror till Karl Westman, som hade speceriaffär i hörnet Kyrkogatan-Gersnäs-gatan. Båda söner till Frans Ludvig W., som byggde ”Westmans salong”, Gersnäs-gatan 3.

169 Willén, H(ans) A., provinsialläkare.

1853—1933. Tingshusgatan 6. Ordförande i hälsovårdsnämnden. Flyttade 1913 till V. Vingåker. En dotter, Elisabeth W., startade 1914 Kindergarten i K. på Norr. En son, Josua W., var lärare i Kommunala Mellanskolan. (Hj III s. 102.)

139 Winberg, C(arl) J(ohan), skomakeriaffär.

W. 1859—1933. Köpmangatan 20. Butiken innehades senare av Valdemar Ohlsson och sist av A. J. Bjurman.

44 Wirén, Sven, bageri och konditori.

Köpmangatan 14. Bageriet hade startats av Anders Petter Andersson. Carolina Augusta Larsson (”Bagar-Lina”) efterträdde honom och överlämnade i sin tur verksamheten till W. Efter honom kom Mattis och William Carlsson, som 1936 överlät fastigheten och rörelsen till Knut Berglind. 1971 överläts alltsammans till AB Skogaholms Bröd, som lade ned bageriet och stängde konditoriet.

191 Wettergren, (Anna), garn- och trikåaffär.

Anna W., 1878—1949, var gift med Wilhelm W., 1873—1948, en katrineholmare med ett märkligt livsöde. Han började som trädgårdsdräng på Stora Djulö (herrgården som han en gång kom att äga) och slutade sitt liv som bankir och stor fastighetsägare. Han hade också hunnit med att vara metallarbetare, stickfabrikör och egendomsmaklare. (Hj III s. 185.) Vid ett tillfälle, när han arbetade som metallarbetare, blev han allvarligt sjuk och familjen led nöd. Kamraterna gjorde då en insamling och köpte åt W. en stickmaskin och hustrun Anna började sticka varor till avsalu. Denna verksamhet gick så bra att Anna 1909 öppnade en butik för stickade varor i ett hus i hörnet Vasavägen-Fredsgatan, som senare kom att kallas ”Oscariahuset”. Butiken flyttades senare till Köpmangatan 16. 1916—1925 förestods

butiken av Isak Andersson (som sistnämnda år öppnade eget) och Henning Andersson. 1932 ändrades firman till A. Wettergrens Eftr. Den hade då övertagits av Tyra Nyman, mångårigt biträde i butiken. I samband därmed flyttades verksamheten till "baracken" på Köpmangatan 18. 1941 avregistrerades firman men verksamheten tycks ha fortsatt, åtminstone till 1953.

87 Wettergren, K(nut) (Israel), lantbr., Nästorp.

1879—1961. Knut W. var bror till Harald W. (se Jörgenzén och Wettergren) och Wilhelm W. (se ovan under Anna W.).

86 Åsman, G(ustaf) (Adolf), telefonreparatör.

1880—1966. Bodde i telegrafhuset.

15 Åhlin, C(arl) J(ohan), kakelugnsmakare.

1860—1941. Drev verksamhet i Kungsgatan 12. En av stiftarna av Katrineholms Industri- och Hantverksförening. Se annons s. 2.

55 Åkerblom, P(er), slaktare.

1862—1941. Charkuteriaffär i Stortorget 2 (1896—1938). Bildade 1899 Katrineholms skyttegille. (Hj II s. 158.)

194 Ångström, Gustaf.

Lokförare. Bodde vid Kyrkogatan.

137 Östling, A(nders) M(agnus), skomakeriaffär.

Ö. 1866—1939. Köpmangatan 14. Butiken övertogs sedermera av sonen Emil (Mille) Östling. A. M. Östling var framträdande medlem i Industri- och Hantverksföreningen.

212 Öhman, Ida (Sofia), fru, café.

Ö., 1862—1929, innehade Café Framtiden i Stortorget 1 (1913—1924). (Se pärmsida 3.) Senare innehavare Gustaf Arvid Gustafsson och Agnes Gustafsson (1924—1948), Arnold Wahlberg (1948—1950). Då övertogs kaféet av AB. KSL-bageriet med Herman Levin som direktör och från 1964 av Horst Grote, som 1976 ändrade namnet till Storstugan Restaurant AB. I kaféet bildades 1915 en sammanslutning av ingenjörer, utexaminerade från Katrineholms Tekniska Skola: "Ingenjörsförbundet KTS". Kaféet var länge träffpunkt för eleverna vid skolan.

Ida Ö. hade 1909 startat Café Automaten, som hon 1913 överlät till Anna Gabriellson (se denna).

Tillkomsten av en ny abonnent var en så stor händelse att den omnämndes i lokalpressen. Katrineholms Tidning för den 15 januari 1913 meddelar sålunda:

"Till trädgårdsmästare Emil Lundbergs handelsträdgård, Katrineholm, är telefon indragen med nummer 222."